

Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. sausio 16 d.*

„Valstybės pagalba – Kasybos sektorius – Priemonė, pasireiškianti, pirma, finansinių garantijų sumažinimu aplinkos kasyklose atkūrimui ir, antra, valstybės investicijomis aplinkos kasyklose atkūrimui, užtikrinančiomis aukštesnį aplinkos apsaugos lygį – Sprendimas, kuriuo pagalba pripažįstama iš dalies nesuderinama su vidaus rinka ir nurodoma ją susigrąžinti – Pagalbos sąvoka – Pranašumas – Valstybės išteklių pervedimas – Atrankusis pobūdis – Teisėti lūkesčiai – Teisinis saugumas – Pagalbos sumos apskaičiavimas“

Byloje T-257/18

Iberpotash, SA, įsteigta Surijoje (Ispanija), atstovaujama advokatų N. Niejahr ir B. Hoorelbeke,

ieškovė,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą G. Luengo ir D. Recchia,

atsakovę,

dėl SESV 263 straipsniu grindžiamo prašymo panaikinti 2017 m. rugpjūčio 31 d. Komisijos sprendimą (ES) 2018/118 dėl valstybės pagalbos SA.35818 (2016/C) (ex 2015/NN) (ex 2012/CP), kurią Ispanija suteikė įmonei „Iberpotash“ (OL L 28, 2018, p. 25),

BENDRASIS TEISMAS (antroji kolegija)

kuri sudaro pirmininko pareigas einantis E. Buttigieg, teisėjai B. Berke (pranešėjas) ir M. J. Costeira,

posėdžio sekretorius P. Cullen, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2019 m. liepos 12 d. posėdžiui,

priima šį

* Proceso kalba: anglų.

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

- 1 Ieškovė *Iberpotash, SA* yra pagal Ispanijos teisę įsteigta akcinė bendrovė, kuri Katalonijoje (Ispanija) turi ir eksploatuoja dvi veikiančias kalio kasyklas, iš jų vieną – Surijos komunoje, o kitą – Saljentės ir Balsarenio komunose (toliau kartu – ieškovės kasyklos). Be to, ieškovė yra druskų sąvartos Vilafrunse (toliau – Vilafrunso atliekų sąvarta), kurioje kasybos veikla buvo užbaigta 1973 m., savininkė.
- 2 Ieškovė yra Izraelio tarptautinės įmonės *ICL Fertilisers* (didžiausia trąšų gamintoja pasaulyje) patronuojamoji įmonė. Ji įsigijo Ispanijos valstybės kasyklas pagal 1998 m. spalio 21 d. pirkimo-pardavimo sutartį su Ispanijos valstybei priklausančių įmonių grupe *Sociedad Estatal de Participaciones Industriales (SEPI)*.
- 3 2006 m. lapkričio 9 d. ieškovė gavo aplinkosaugos leidimą išgauti kalį Surijos kasykloje; buvo nustatyta 773 682,28 EUR (2008 m. ši suma padidėjo iki 828 013,24 EUR) finansinės garantijos už šią kasyklą suma. 2008 m. balandžio 28 d. ieškovė gavo aplinkosaugos leidimą išgauti kalį Saljentės / Balsarenio kasykloje; buvo nustatyta 1 130 128 EUR finansinės garantijos už šią kasyklą suma. Šie leidimai yra *Generalidad de Cataluña* (Katalonijos vyriausybė, Ispanija) priimti individualūs ir specialieji administraciniai sprendimai.
- 4 2011 m. spalio 11 d. sprendimu *Tribunal Superior de Justicia de Cataluña* (Katalonijos aukštesnysis teisingumo teismas, Ispanija) nusprendė, kad Saljentės / Balsarenio aplinkos atkūrimo planas buvo neišsamus, todėl su šiuo planu susijusi finansinės garantijos suma buvo per maža. Šį sprendimą apeliacine tvarka patvirtino *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas, Ispanija).
- 5 Šio sprendimo 3 punkte paminėtų finansinių garantijų suma buvo peržiūrėta tik 2015 m., kai Ispanijos valdžios institucijos pasiūlė gerokai didesnes sumas: 6 979 471,83 EUR – Saljentės / Balsarenio kasyklai (suma taikyta tik po *Tribunal Superior de Justicia de Cataluña* (Katalonijos aukštesnysis teisingumo teismas) patvirtinimo 2016 m.) ir 6 160 872,35 EUR – Surijos kasyklai.
- 6 2007 m. gruodžio 17 d. *Ministerio de Medio Ambiente* (Aplinkos ministerija, Ispanija) ir *Agencia Catalana del Agua* (Katalonijos vandens agentūra, Ispanija) pasirašė susitarimą, kuriuo nusprendė uždengti buvusią Vilafrunso atliekų sąvartą. Remiantis šiuo susitarimu Vilafrunso atliekų sąvartos uždengimo darbai pradėti 2008 m. ir tęsėsi 18 mėnesių. Šiuos darbus visiškai finansavo *Ministerio de Hacienda* (Finansų ministerija, Ispanija) ir Katalonijos vandens agentūra.

Taikytinos nacionalinės teisės nuostatos

- 7 Ispanijos Katalonijos autonominiame regione veikiančių kasyklų eksploatuotojų aplinkos apsaugos pareigos skelbiamos 1981 m. gruodžio 24 d. *Ley 12/1981 por la que se establecen normas adicionales de protección de los espacios de especial interés natural afectados por actividades extractivas* (Įstatymas Nr. 12/1981, kuriuo nustatytos papildomos priemonės kasybos veiklos paveiktoms natūralioms gamtinėms zonoms apsaugoti; BOE, Nr. 30, 1982 m. vasario 4 d., p. 2874; toliau – Katalonijos įstatymas Nr. 12/1981) ir 1994 m. birželio 14 d. *Decreto 202/1994 por el que se establecen los criterios para la determinación de las fianzas relativas a los programas de restauración de actividades extractivas* (Dekretas Nr. 202/1994, kuriame nustatyti garantijų pagal aplinkos atkūrimo programas kasybos veiklos srityse apskaičiavimo kriterijai; toliau – Dekretas Nr. 202/1994).
- 8 Dekretas Nr. 202/1994 buvo pakeistas 2009 m. birželio 12 d. *Real Decreto 975/2009 sobre gestión de los residuos de las industrias extractivas y de protección y rehabilitación del espacio afectado por actividades de mineras* (Karaliaus dekretas Nr. 975/2009 dėl kasyklų ir karjerų atliekų tvarkymo ir

- kasybos veiklos paveiktų vietovių apsaugos ir rekultivavimo; BOE, Nr. 143, 2009 m. birželio 13 d., p. 49948; toliau – Karaliaus dekretas Nr. 975/2009), kuriuo į nacionalinę teisę buvo perkelta 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/21/EB dėl kasybos pramonės atliekų tvarkymo ir iš dalies keičianti Direktyvą 2004/35/EB (OL L 102, 2006, p. 15) ir kuris taikomas nuo 2014 m. gegužės 1 d. kasykloms, eksploatuotoms iki 2008 m. gegužės 1 d.; toks yra ieškovės kasyklų atvejis.
- 9 Katalonijos įstatymo Nr. 12/1981 4 straipsnyje nustatyta, kad prašyme leisti vykdyti kasybos veiklą turi būti pateikta aplinkos atkūrimo programa. Pagal Katalonijos įstatymo Nr. 12/1981 5 straipsnį aplinkos atkūrimo programoje turi būti nurodytos priemonės, skirtos numatomo neigiamo kasybos veiklos poveikio aplinkai prevencijai ir kompensacijai. Joje turi būti nurodytos atkūrimo priemonės, kurių turi būti imtasi pasibaigus skirtingiems eksploatavimo etapams ir kasybos veiklai.
  - 10 Katalonijos įstatymo Nr. 12/1981 8 straipsnio 1, 1a ir 2 dalyse numatyta, kad, siekiant užtikrinti atkūrimo programos taikymą, kasyklos eksploatuotojas turi pateikti finansinę garantiją. Garantijos dydis nustatomas atsižvelgiant į atkurtiną plotą arba į bendrą atkūrimo išlaidų sumą.
  - 11 Katalonijos įstatymo Nr. 12/1981 9 straipsnyje numatyta, kad kompetentingos valdžios institucijos gali priverstinai vykdyti atkūrimo programą, jei leidimą eksploatuoti turintis subjektas negali jos vykdyti arba atsisako tai daryti. Priverstinio vykdymo išlaidų našta tenka kasyklos eksploatuotojui, o kompetentingos valdžios institucijos gali skirti eksploatuotojui baudą.
  - 12 Dekreto Nr. 202/1994 2 straipsnyje nustatyti papildomi finansinės garantijos dydžio nustatymo kriterijai. Visi šie kriterijai susiję su specialių priemonių ir darbų sąnaudomis, įtrauktomis į atkūrimo programą. Dėl kasyklų, kurios nėra ypatingos svarbos natūraliose zonose, pavyzdžiui, ieškovės kasyklose, dekreto 3 straipsnyje numatyta, kad finansinės garantijos suma, nustatyta remiantis to paties dekreto 2 straipsniu, sumažinama per pusę.
  - 13 Kalbant apie kasyklas, kurios nebevykdo veiklos, 1973 m. liepos 21 d. *Ley 22/1973 de Minas* (Įstatymas Nr. 22/1973 dėl kasyklų; BOE, Nr. 176, 1973 m. liepos 24 d., p. 15056; toliau – Ispanijos įstatymas dėl kasyklų) 121 straipsnyje nustatyta, kad kasyklos, kuri nebevykdo veiklos, savininkas privalo laikytis institucijų, atsakingų už kasyklų veiklą, patvirtintų atkūrimo planų.

Administracinė procedūra

- 14 2012 m. lapkričio 30 d. Europos Komisija gavo anoniminių skundą, jame buvo nurodyta, kad Ispanijos Karalystė įgyvendino kelias tariamos pagalbos ieškovei priemones.
- 15 2013 m. sausio 10 d. Komisija išsiuntė pirmąjį prašymą pateikti informacijos. 2013 m. kovo 8 d. Ispanijos Karalystė pateikė atsakymą. Kiti prašymai pateikti informaciją buvo išsiųsti 2013 m. gegužės 14 d., 2014 m. sausio 16 ir kovo 26 d.; į juos Ispanijos Karalystė atsakė 2013 m. birželio 13 d., 2014 m. vasario 14 d. ir balandžio 15 d. raštais.
- 16 2015 m. sausio 30 d. Komisija išsiuntė pirminio vertinimo raštą skundą pateikusiam asmeniui, kuris 2015 m. kovo 5 d. ir balandžio 21 d. pateikė papildomos informacijos. Be to, 2015 m. kovo 9 d. buvo surengtas susitikimas su skundą pateikusiu asmeniu, kuris 2015 m. birželio 4 d. pateikė papildomos informacijos.
- 17 2015 m. birželio 9 d. Komisija išsiuntė Ispanijos Karalystei galutinį skundą pateikusio asmens atsakymą į preliminarų vertinimą ir paprašė pateikti papildomos informacijos. Ispanijos Karalystė atsakė 2015 m. liepos 8 d. Ispanijos Karalystės prašymu 2015 m. liepos 31 d. jai nusiųsta nekonfidenciali išankstinio vertinimo rašto versija.

- 18 2016 m. sausio 26 d. Komisija pradėjo oficialią tyrimo procedūrą dėl dviejų tariamos pagalbos priemonių, t. y. dėl to, kad Ispanijos Karalystė ieškovei suteikė pranašumą, sumažinusi garantijos įmokas ir, antra, investicinę pagalbą, skirtą uždengti Vilafrunso atliekų sąvartai. Šis sprendimas paskelbtas Oficialiajame leidinyje (OL C 142, 2016, p. 18). Komisija paprašė Ispanijos valdžios institucijų pateikti pastabas ir papildomos informacijos; jos tai padarė 2016 m. lapkričio 28 d.
- 19 Komisija gavo suinteresuotųjų šalių ir ieškovės pastabas ir perdavė jas Ispanijos Karalystei, ši 2016 m. liepos 27 d. ir 2017 m. balandžio 6 d. pateikė savo pastabas.

Ginčijamas sprendimas

- 20 2017 m. rugpjūčio 31 d. Komisija priėmė Sprendimą (ES) 2018/118 dėl valstybės pagalbos SA.35818 (2016/C) (ex 2015/NN) (ex 2012/CP), kurią Ispanija suteikė įmonei „Iberpotash“ (OL L 28, 2018, p. 25; toliau – ginčijamas sprendimas), jame abi pagalbos priemonės pripažįstamos nesuderinamomis su vidaus rinka (1 straipsnio 1 ir 3 dalys) ir nurodoma jas susigrąžinti (2 ir 3 straipsniai).
- 21 Ginčijamo sprendimo rezoliucinė dalis išdėstyta taip:

„1 straipsnis

1. 1 864 622 EUR valstybės pagalba įmonei „Iberpotash“, kurią sudarė tai, kad už nederamai mažas 2006–2016 m. taikytas garantijas mokėti nederamai maži garantijos mokesčiai ir kurią Ispanija suteikė neteisėtai, pažeisdama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalį, yra nesuderinama su vidaus rinka.

2. 3 902 461,30 EUR valstybės pagalba Vilafrunso atliekų sąvartai uždengti, kurią Ispanija suteikė įmonei „Iberpotash“ neteisėtai, pažeisdama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalį, pagal 107 straipsnio 3 dalies c punktą yra suderinama su vidaus rinka.

3. 3 985 109,70 EUR valstybės pagalba Vilafrunso atliekų sąvartai uždengti, kurią Ispanija suteikė įmonei „Iberpotash“ neteisėtai, pažeisdama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalį, yra nesuderinama su vidaus rinka.

2 straipsnis

1. Ispanija susigrąžina 1 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytą pagalbą iš jos gavėjo.

2. Už susigrąžintinas sumas nuo jų perdavimo disponuoti pagalbos gavėjui dienos iki jų faktinio susigrąžinimo skaičiuojamos palūkanos.

3. Palūkanos skaičiuojamos nuo pagrindinės sumos ir susikaupusių palūkanų, remiantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004 V skyriumi ir Komisijos reglamentu (EB) Nr. 271/2008, iš dalies keičiančiu Reglamentą (EB) Nr. 794/2004.

4. Ispanija nuo šio sprendimo priėmimo dienos nutraukia visos dar neišmokėtos 1 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytos pagalbos mokėjimą.

3 straipsnis

1. 1 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodyta pagalba susigrąžinama nedelsiant ir veiksmingai.

2. Ispanija užtikrina, kad šis sprendimas būtų įgyvendintas per keturis mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos.

<...>“

- 22 Ginčijamame sprendime nurodytos dvi pagalbos priemonės.
- 23 Pirma, valstybės pagalba sumažintų banko išlaidų sumažinus garantijas 2006–2016 m. laikotarpiu forma, kurios suma siekia 1 864 622 EUR (toliau – 1 priemonė).
- 24 Antra, priemonė, susijusi su investicijomis į Vilafrunso atliekų sąvartos uždengimą (toliau – 4 priemonė), kuri, viena vertus, dėl sumos, tapačios 3 902 461,30 EUR sumai, yra su vidaus rinka suderinama priemonė, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, nes ji atitinka Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai Bendrijos gaires (2008/C 82/01) (OL C 82, 2008, p. 1; toliau – 2008 m. gairės), ir, kita vertus, yra su vidaus rinka nesuderinama pagalba būtent dėl dalies, viršijančios didžiausią galimą investicinę pagalbą sumą, leidžiančią pagerinti aplinkos apsaugos lygį; ši suma siekia 3 985 109,70 EUR.
- 25 Vertindama valstybės pagalbos buvimą, kiek tai susiję su 1 priemone, Komisija, be kita ko, ginčijamo sprendimo 54 konstatuojamojoje dalyje dėl pranašumo buvimo patikslina, kad visų pirma reikia įvertinti, ar Ispanijos institucijų nustatytas finansinių garantijų dydis iš tiesų buvo mažesnis, negu reikalauta pagal atitinkamu laikotarpiu taikytas taisykles, o tai ji analizuoja ginčijamo sprendimo 56–59 konstatuojamosiose dalyse.
- 26 Ginčijamo sprendimo 60 konstatuojamojoje dalyje Komisija primena, kad finansinių garantijų dydį Katalonijos vyriausybė nustatė dviem atskirais specialiais sprendimais dėl ieškovės: pirmame leidime, išduotame 2006 m. lapkričio 9 d., leidžiančiame ieškovei vykdyti Surijos kasyklos eksploatavimo veiklą, nustatytas 773 682,28 EUR finansinės garantijos dydis (2008 m. padidintas iki 828 013,24 EUR); antrame leidime, išduotame 2008 m. balandžio 28 d. Saljentės / Balsarenio kasyklai, buvo nustatytas 1 130 128 EUR finansinės garantijos dydis. Šios sumos buvo peržiūrėtos 2015 m., kai Ispanijos valdžios institucijos pasiūlė gerokai didesnę 6 979 471,83 EUR sumą Saljentės / Balsarenio kasyklai (suma taikyta tik ją 2016 m. patvirtinus *Tribunal Superior de Justicia de Cataluña* (Katalonijos aukštesnysis teisingumo teismas), o Surijos kasyklai – 6 160 872,35 EUR sumą (faktinė suma nuo 2015 m. gegužės mėn.).
- 27 Dėl ieškovės suteiktų finansinių garantijų dydžio Komisija pažymi tai:
- „(61) [p]irmiausia kompetentingos aplinkos apsaugos institucijos turi nustatyti ir patvirtinti finansinių garantijų sumas pagal šiuo atveju taikytinas nacionalines arba regionines taisykles. Nors Komisija privalo užtikrinti, kad [Direktyva 2006/21], [ieškovės] finansinėms garantijoms taikytina nuo 2014 m. gegužės 1 d., būtų tinkamai perkelta į nacionalinę teisę ir įgyvendinta, pagal direktyvą valstybėms narėms suteikiama nemažai laisvės pačioms nustatyti tikslų garantijų dydį. Dėl to Komisija pati nevertino, koks finansinių garantijų dydis yra tinkamas pagal Kasybos atliekų tvarkymo direktyvą, ir apsiribojo esamų finansinių garantijų nepakankamumo įrodymų vertinimu <...> 2006 ir 2008 m. valstybės institucijų nustatyta finansinių garantijų suma buvo faktiškai mažesnė, negu reikalauta pagal taikytinus teisės aktus.
- (62) Svarbiausia pažymėti, kad Katalonijos aukštesnysis teisingumo teismas (isp. *Tribunal Superior de Justicia de Cataluña*) 2011 m. spalio 11 d. konstatavo, jog 585 153 EUR finansinė garantija dėl [ieškovės] Koguljo atliekų sąvartos Balsarenio / Saljento aikštelėje yra mažesnė, negu reikalaujama. Sprendime nurodyta, kad garantijos suma neatitinka nacionalinės teisės ir norminiuose aktuose, ypač [Katalonijos įstatymo] Nr. 12/1981 8 straipsnio 2 dalyje ir Dekrete Nr. 202/1994 <...>. Šis sprendimas visapusiškai patvirtintas 2014 m. liepos 9 d. apeliacine tvarka priimtu Aukščiausiojo teismo (isp. *Tribunal Supremo*) sprendimu. Galiausiai, kaip nurodė Ispanijos institucijos, 2016 m. gruodžio 14 d. sprendimu Katalonijos aukštesnysis teisingumo teismas patvirtino, kad dėl visos Balsarenio / Saljento aikštelės pasiūlyta nauja 6 979 471,83 EUR suma yra pakankama.

(63) Atsižvelgdama į 2011 m. spalio 11 d. Katalonijos aukštesniojo teisingumo teismo nacionalinį sprendimą, kuriuo kompetentingai išaiškintos atitinkamos nacionalinės taisyklės, Komisija pripažįsta, jog įrodyta, kad 2006 m. nustatyta pradinė 1 130 128 EUR finansinė garantija dėl [ieškovės] aikštelės <...> yra gerokai per maža. <...>

(64) Nors panašus teismo sprendimas dėl Surijos aikštelei taikytinos garantijos nebuvo priimtas, remiantis turimais svariais įrodymais, lygiai taip pat tikėtina, kad bet kuris teismas būtų konstatavęs, jog garantija yra akivaizdžiai nepakankamo dydžio. Pradinė 773 682,28 EUR garantija (2008 m. padidinta iki 828 013,24 EUR) proporcingai atspindi tai, kad Surijos aikštelė pagal sukauptą atliekų masę ir bendrą atliekų sąvartų plotą yra mažesnė negu Balsarenio / Saljento aikštelė. Be to, garantija dėl Surijos gerokai padidinta (iki 6 160 872,35 EUR) tuo pačiu metu kaip garantija dėl Balsarenio / Saljento (t. y. tik tada, kai teismas priėmė įsakymą ir įsakymas buvo patvirtintas apeliacine tvarka) ir net didesne dalimi (daugiau negu 7 kartus). Todėl, kadangi nėra kitų veiksmų, kuriais būtų galima paaikškinti garantijų dėl Surijos ir Balsarenio / Saljento sumų skirtumus, garantijos dėl Surijos sumą taip pat galima laikyti nepakankama.

<...>

(66) Be kompetentingo nacionalinio teismo sprendimo, per tyrimą atskleista keletas kitų faktų, patvirtinančių išvadą, kad pradinės finansinės garantijos buvo nepagrįstai mažos.

(67) [T]rečiosios šalys pateikė oficialias 2013 m. spalio 2 d. Katalonijos Parlamento Aplinkos apsaugos komiteto posėdžio stenogramas, kuriose išdėstyti konkretūs Katalonijos vyriausybės aplinkos apsaugos generalinės direktorės teiginiai, jog garantijos yra akivaizdžiai nepakankamos. <...> Nors parlamente vykusios politinės diskusijos stenogramoje nėra jokių atitinkamų duomenų šiai sumai pagrįsti, tad ją reikėtų vertinti atsargiai, sumų dydžiai ir skirtumas, palyginti su faktine suma, iš tiesų patvirtina šios srities ekspertų padarytas išvadas, kad 2006 ir 2008 m. nustatytos garantijos buvo akivaizdžiai nepakankamos.

(68) Antra, skundo pateikėjas pateikė 2012 m. rugpjūčio mėn. parengtą tyrimą, kurį jo užsakymu atliko aplinkos apsaugos ekspertai (toliau – ERF tyrimas). Atlikdami šį tyrimą ekspertai analizavo ir surinko išsamią (teisinę, akademinę ir rinkos tyrimų) informaciją nagrinėjama tema. ERF tyrime analizuota esama padėtis: [ieškovės] kasyklų aikštelių poveikis aplinkai ir jų plėtros ateityje prognozės pagal bendrą atliekų sąvartose sukauptų medžiagų kiekį. Atliekant tyrimą padaryta išvada, kad atliekų sąvartos daro didelį poveikį aplinkai, ir pateikta prognozė, kad šis poveikis ateityje didės.

<...>

(72) Atsižvelgiant į tai, ERF tyrime daroma išvada, kad finansinės garantijos suma pagal naujas Karaliaus dekreto Nr. 975/2009 nuostatas tikrai neturėtų būti mažesnė negu 2012 m. pagrindinių aplinkos atkūrimo išlaidų suma – abiejose aikštelėse ji sudaro 71 mln. EUR, o atsižvelgiant į visas būsimas išlaidas, tinkama jos suma veikia turėtų sudaryti apie 100 mln. EUR.

<...>

(75) [Dėl ieškovės kritikos, kad ERF tyrimas negali būti garantijų sumos apskaičiavimo pagrindu], Komisija pripažįsta, kad tyrime nesilaikyta atitinkamų Dekreto Nr. 202/1994 nuostatų ir kad jame dėmesys veikia sutelktas į Karališkojo dekreto Nr. 975/2009, kuriuo į nacionalinę teisę perkeliama [Direktyva 2006/21], sąlygas bei daugiausia nagrinėjamos numatomos aplinkos atkūrimo išlaidos. Tačiau atliekant tyrimą gauti rezultatai, atspindintys numatomas aplinkos atkūrimo atskirų [ieškovės] aikštelių teritorijoje išlaidas, paremti patikima metodika ir pagrįstomis prielaidomis, kaip aprašyta šio sprendimo 68–73 konstatuojamosiose dalyse, tad ir tuo atveju, kai garantijos apskaičiuojamos pagal Dekretą Nr. 202/1994, jie yra aktualūs. Tokia išvada pirmiausia

darytina pagal Dekreto Nr. 202/1994 2.4 straipsnio h punktą, kuriame paminimos kitų galimų specialių aplinkos atkūrimo priemonių išlaidos, tad neapsiribojama ankstesniuose 2 straipsnio punktuose išvardytų priemonių išlaidų apskaičiavimu.“

28 Atsižvelgdama į šias aplinkybes Komisija ginčijamo sprendimo 82 ir 83 konstatuojamosiose dalyse padarė išvadą, kad surinktais įrodymais ir pateiktomis ekspertų ataskaitomis patvirtinama nacionalinio teismo išvada, kad pradinės finansinių garantijų sumos buvo akivaizdžiai nepakankamos tinkamam aplinkos atkūrimui užtikrinti ir kad todėl šios sumos buvo iš tiesų mažesnės negu garantijos, kurių paprastai reikalaujama pagal taikytinus nacionalinės teisės aktus. Todėl ieškovė įgijo ekonominių pranašumą, nes ji už finansinę garantiją kasmet mokėjo mažesnius banko mokesčius. Ieškovė įgijo atrankųjį pranašumą mažesnių banko mokesčių dėl mažesnių garantijų, nei tų, kurių reikalaujama iš kitų panašioje padėtyje esančių eksploatuotojų, forma.

29 Dėl valstybės išteklių naudojimo kriterijaus Komisija nurodo tai:

„(88) Komisija pažymi, kad šioje byloje nagrinėjant garantijas, pagal valstybės pagalbos taisyklės analizuojama ne tai, kokia mokesčio dalis gali būti prarasta, turint galvoje garanto (t. y. privataus banko, ne valstybės) riziką arba nuostolius, bet riziką, kurią patiria valstybė, kai garantijos suma yra mažesnė už faktinės žalos aplinkai išlaidas ir kai įmonė, kuriai suteikiama garantija, nepadengia arba negali padengti visų aplinkos atkūrimo išlaidų.

<...>

(90) [Ieškovės] finansinę garantiją sudaro banko garantija, kuria valstybė negali laisvai pasinaudoti. Finansine garantija galima pasinaudoti tik teisės aktuose griežtai apibrėžtomis priemonėmis, pirmiausia atliekų šalinimui, aplinkos aikštelių teritorijoje atkūrimui ir kitoms aplinkos apsaugos priemonėms finansuoti, jeigu [ieškovė] neįvykdytų savo aplinkos apsaugos įsipareigojimų. Valstybė neįgyja teisės į jokią garantijos lėšų dalį, taip pat negauna jokios kitokios finansinės naudos, kuri būtų mažesnė, jeigu garantijos suma būtų mažesnė. Taip pat pažymėtina, kad kol kas nebuvo atvejų, kad valstybei būtų reikėję pasinaudoti garantija kuriuo nors iš pirmiau nurodytų tikslų. Tačiau, nors mažesnė garantijos suma valstybiniais ištekliams kol kas nepadarė jokio faktinio poveikio, vien remiantis šiuo faktu negalima atmesti galimybės, kad poveikis valstybiniais ištekliams gali būti padarytas, jei ateityje padidės rizika, kad valstybei gali tekti išleisti savo išteklius.

(91) Iš tikrųjų konkrečios rizikos, kad valstybei ateityje gali būti užkrauta papildoma našta, pakanka, kad pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį būtų tenkinamas valstybės pagalbos buvimo kriterijus. [Europos Sąjungos] Teisingumo Teismas taip pat konstatavo, kad valstybės pagalbos priemonės sąsaja su valstybiniais ištekliais ir poveikis valstybiniais ištekliams neprivalo būti tiesioginis, kad šis kriterijus būtų tenkinamas.

(92) Svarbiausia finansinių garantijų paskirtis yra užtikrinti, kad kasybos įmonės atidėtų pakankamai išteklių, kad ateityje galėtų padengti aplinkos atkūrimo išlaidas, nors ir kokioje finansinėje padėtyje atsidurtų ateityje (dažnai gana tolimoje). Tad akivaizdu, kad tais atvejais, kai garantijos suma yra daug mažesnė už numatomas aplinkos atkūrimo išlaidas, atsiranda bent padidėjusi rizika, kad ateityje tai gali paveikti valstybinius išteklius. Rizika, kad išlaidas gali tekti dengti iš valstybės biudžeto, yra akivaizdžiai didesnė, negu būtų tuo atveju, jei garantijos suma būtų nustatyta tinkamai, laikantis taikytinų teisės aktų ir deramai atsižvelgiant į numatomas aplinkos atkūrimo išlaidas. Jeigu šie ištekliai yra daug mažesni, negu reikia, ir jeigu [ieškovė] dėl kokios nors priežasties nenorės arba negalės padengti išlaidų, iš valstybinių išteklių tikrai teks dengti didesniąją jų dalį. Be to, jeigu [ieškovė] ateityje negalės padengti aplinkos atkūrimo išlaidų, Ispanijos institucijų esą turima galimybė areštuoti [ieškovės] turtą vargu ar padės surinkti papildomų išteklių, nes vienintelis [ieškovės] (ir visos grupės ICL) Ispanijoje turimas turtas yra kalio kasyklų įrenginiai. Tačiau kalio kasyklas uždarius, šio turto vertė taps abejotina.

- (93) Tai, kad valstybė turėtų įsikišti ir panaudoti savus išteklius, jeigu [ieškovė] nenorėtų arba negalėtų atliekų sąvartų teritorijoje imtis reikalingų aplinkos atkūrimo priemonių, yra aiškiai nurodyta taikytinuose teisės aktuose.
- (94) Pirmą, pagal Įstatymo Nr. 39/2015 102 straipsnį valstybė gali imtis priemonių vietoj šalies, kuri yra teisiškai atsakinga už tų priemonių įgyvendinimą. Ispanija turėtų: i) reikalauti, kad [ieškovė] imtųsi konkrečiai apibrėžtų priemonių; ii) informuoti [ieškovę], kad kitu atveju administravimo institucijos pačios imsis tų priemonių, ir nurodyti tų priemonių išlaidas; iii) įgyvendinti tas priemones; iv) stengtis susigrąžinti išlaidas iš [ieškovės], tačiau jeigu Ispanijai teks naudotis nepakankama finansine garantija, akivaizdu, kad to padaryti nebus įmanoma. Jeigu [ieškovė] neįvykdytų įsipareigojimų atkurti aplinką savo įrenginių teritorijoje, Ispanijai neliktų kito pasirinkimo, tik iš anksto padengti tokio aplinkos atkūrimo išlaidas, nes kitu atveju Ispanija nevykdytų įsipareigojimų, nors oficialiai toks sprendimas nėra privalomas.
- (95) Antra, kaip pažymėta 13 konstatuojamojoje dalyje, Ispanija gali pažeisti įsipareigojimus pagal Kasybos atliekų tvarkymo direktyvą ir Vandens pagrindų direktyvą. Todėl, jeigu išnaudojusi mineralinius išteklius [ieškovė] apleistų savo įrenginius ir neatkurtų aplinkos šių įrenginių teritorijoje, vienintelis būdas, kuriuo Ispanija galėtų įvykdyti įsipareigojimus pagal abi direktyvas, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismas nepriteistų už kiekvieną dieną mokėtinos baudos, būtų pačiai apmokėti už atliekų sąvartų panaikinimą arba lygiavertiškai veiksmingo aplinkos atkūrimo priemonių įgyvendinimą, nes garantija yra nepakankama.
- (96) Trečia, pagal 2006 m. liepos 18 d. Ispanijos įstatymo Nr. 27/2006 nuostatas Ispanijos institucijos gali būti priverstos vykdyti įsipareigojimus pagal aplinkos apsaugos teisės aktus. Kiekviena nevyriausybinė organizacija, atitinkanti Įstatyme Nr. 27/2006 išdėstytus kriterijus, Įstatymo Nr. 27/2006 18 straipsnio 1 dalyje nurodyto aplinkos apsaugos pažeidimo atveju (įskaitant, pvz., vandens apsaugos įsipareigojimų pažeidimus) gali kreiptis į teismą su prašymu priversti administravimo institucijas vykdyti aplinkos apsaugos įsipareigojimus.

<...>

- (98) Galiausiai pažymėtina, kad Ispanijos institucijos pačios nurodo, jog pagal [Katalonijos] Įstatymo Nr. 12/1981 9 straipsnį, tais atvejais, kai veiklos vykdytojas nevykdo įsipareigojimų, [Katalonijos vyriausybė] gali priverstinai įvykdyti šias priemones veiklos vykdytojo sąskaita. Jos nurodo, kad praktiškai administravimo institucija įgyvendina atitinkamas priemones, tada jų išlaidos padengiamos finansinės garantijos lėšomis arba – jei finansinės garantijos nepakanka – lėšomis, gautomis pardavus veiklos vykdytojo turtą. Todėl, jeigu finansinė garantija yra daug mažesnė, negu reikalaujama, valstybės administravimo institucija patiria riziką, kad veiklos vykdytojo turto nepakaks atitinkamoms jos įgyvendintoms priemonėms finansuoti. Tuo patvirtinama, kad pernelyg maža finansinė garantija padidina riziką, jog veiklos vykdytojo turto gali nepakakti administravimo institucijos įvykdytų aplinkos atkūrimo priemonių išlaidoms padengti (ypač jeigu veiklos vykdytojas kaip [ieškovė] Ispanijoje nevykdo jokios kitos veiklos) ir jas gali tekti dengti iš valstybinių išteklių.
- (99) Todėl, jeigu garantija yra daug mažesnė, negu reikia, ir reikalaujama pagal įstatymus, valstybė patiria konkrečią riziką, kad jos ištekliams gali būti užkrauta papildoma našta. Tad valstybės patiriama didesnė papildomos naštos rizika yra pakankamai konkreti, kad dėl pernelyg mažos finansinės garantijos atsirastų bent potenciali poveikio valstybės ištekliams galimybė.“

30 Dėl konkurencijos iškraipymo ir poveikio valstybių narių tarpusavio prekybai buvimo Komisija mano, kad:

„(102) [Ieškovė] patiria mažiau išlaidų, nes finansinė garantija yra mažesnė, negu reikalaujama pagal atitinkamus teisės aktus, gali iškraipyti konkurenciją įmonės [jos] veiklos rinkose – daugiausia kalio ir druskos rinkose. Kaip paaiškinta toliau (žr. 110 ir paskesnes konstatuojamąsias dalis), per atitinkamą laikotarpį patirta apie 1,8 mln. EUR mažiau išlaidų, tad, priešingai Ispanijos institucijų argumentams, tai nebuvo nedidelė suma.

(103) Be to, nors [ieškovė] yra vienintelė kalio gamintoja Ispanijoje, konkurencijos iškraipymo galimybė neišnyksta, nes atitinkama geografinė rinka yra akivaizdžiai platesnė negu nacionalinė Ispanijos rinka.

<...>

(106) Kaip jau pažymėta, kadangi [ieškovė] 50 % produkcijos eksportuoja į kitas Europos šalis, akivaizdu, kad kalio ir druskos rinkos yra tarpvalstybinės. Todėl mažesnės finansinės garantijos gali turėti įtakos ES valstybių narių tarpusavio prekybai.“

31 Dėl pagalbos sumos nustatymo Komisija mano, kad:

„(109) Norint nustatyti faktinę pagalbos sumą, pirmiausia reikia bent apytiksliai nustatyti, kokia finansinių garantijų suma pagal tuo laikotarpiu taikytas teisės aktų normas buvo „teisinga“. Tada pagalbos suma atitiktų skirtumą tarp numatomos banko mokesčių sumos, kurią [ieškovė] būtų turėjusi sumokėti už teisingai nustatytą garantijos sumą, ir faktinės įmonės sumokėtų banko mokesčių sumos.

<...>

(111) Kadangi, pasak Ispanijos institucijų, Katalonijos aukštesnysis teisingumo teismas 2016 m. gruodžio mėn. sprendime konstatavo, kad taikytinus teisės aktus atitinka didesnė, 6 979 471,83 EUR, Balsarenio / Saljento aikštelės garantija, Komisija mano, kad šiuo metu „teisinga“ garantijų dėl Balsarenio / Saljento suma yra šiuo metu taikoma teismo patvirtinta suma.

(112) Pagal analogiją (žr. 64 konstatuojamąją dalį) Komisija taip pat daro išvadą, kad didesnė, 6 160 872,35 EUR, nuo 2015 m. taikoma garantijos dėl Surijos suma taip pat laikytina atitinkančia taikytinus teisės aktus. Nors kompetentingo teismo išvados dėl šios aikštelės nėra, didesnė garantijos dėl mažesnės Surijos aikštelės suma faktiškai beveik lygi patvirtintai garantijos dėl Balsarenio / Saljento sumai. Tuo patvirtinama, kad sumą galima laikyti pakankama ir atitinkančia taikytinus teisės aktus.

<...>

(123) [V]isos pagalbos [ieškovei], suteiktos per visą 2006–2016 m. laikotarpį mažesnių bankų mokesčių už mažesnes garantijas forma, suma sudaro 1 864 622 EUR.“

32 Vertindama valstybės pagalbos buvimą, kiek tai susiję su 4 priemone, Komisija, be kita ko, atsižvelgdama į pranašumo egzistavimą, patikslina:

„(125) 2007 m. gruodžio 17 d. Ispanijos aplinkos ministerija ir Katalonijos Vyriausybė pasirašė konvenciją, pagal kurią susitarė bendradarbiauti ir pasidalyti Vilafrunso atliekų sąvartos uždengimo, siekiant sumažinti neigiamą poveikį aplinkai, projekto išlaidas. <...> Bendros investicinės išlaidos sudarė 7 887 571 EUR ir, kaip susitarta 2007 m. susitarime, jas visas padengė valstybės institucijos.

<...>

(131) [Ieškovės atsakomybė valdyti kasybos atliekas Vilafrunso atliekų sąvartoje] numatyta 1993 m. liepos 15 d. Ispanijos įstatyme Nr. 6/1993 dėl atliekų valdymo ir 2001 m. liepos 20 d. Karaliaus įstatyminiame dekrete Nr. 1/2001, kuriuo nauja redakcija išdėstyta Ispanijos vandens įstatymas. Trečioji šalis tvirtina, jog tai, kad Vilafrunso kasykla nebeveikė, kai [ieškovė] ją įsigijo, neturi reikšmės, nes bet kuris kasybos veiklos koncesijos turėtojas privalo sutvarkyti visas kasybos atliekas, t. y. taip pat ir atliekas, kurios susidarė iki koncesijos turėtoju gaunant koncesiją.

<...>

(138) Komisija mano, kad, neatsižvelgiant į [ieškovės] įsipareigojimų dėl Vilafrunso mastą, su tuo, kad dėl 7,9 mln. EUR valstybės investicijos į daug geresnę aplinkos apsaugą, kuri iš esmės reikiama, kad aplinka kasyklos aikštelės teritorijoje atkurta, [ieškovė] iš esmės nepatyrus jokių investicinių išlaidų, [ieškovė] iš tiesų neįgijo jokio ekonominio pranašumo, sutikti negalima. Uždengiant atliekų sąvartą siekta reikšmingai sumažinti taršą dėl nuotekų iš Vilafrunso sąvartos. Jeigu pagalba nebūtų suteikta, alternatyviomis priemonėmis nebūtų galima užtikrinti tokios geros ir ilgalaikės apsaugos, o [ieškovė] patirtų riziką, kad teks šalinti taršos padarinius (tai matyti iš 2014 m. gruodžio 18 d. ir 2015 m. vasario 25 d. baudžiamųjų sankcijų dėl kitų kasyklų aikštelių, žr. sprendimo pradėti procedūrą 27–94 konstatuojamąsias dalis). Todėl įrenginių pastačius iš valstybinių išteklių, [ieškovė] galėjo geriau užkirsti kelią taršai, sumažinti poveikio aplinkai riziką ateityje ir užtikrinti ilgalaikį aplinkos atkūrimą sąvartos teritorijoje (pagal tuos pačius principus, kurie taikyti atkuriant aplinką druskos atliekų sąvartų teritorijose Prancūzijoje arba Vokietijoje, kaip paaiškinta šio sprendimo 26 ir 32 konstatuojamosiose dalyse). [Ieškovė] galiausiai būtų turėjusi vykdyti įsipareigojimą užtikrinti tinkamą aplinkos atkūrimą Vilafrunso atliekų sąvartos teritorijoje.

(139) Galiausiai pažymėtina, jog, Komisijos nuomone, priemonė yra atrankioji, nes pagal ją finansuotas konkrečios [ieškovėi] priklausančios Vilafrunso atliekų sąvartos uždengimas.

<...>

(148) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija daro išvadą, kad pagal priemonę Nr. 4 suteikta 7 887 571 EUR valstybės pagalba, todėl vertins jos teisėtumą ir suderinamumą su vidaus rinka.“

33 Dėl pagalbos suderinamumo analizės, pažymėtina, kad Komisija ginčijamo sprendimo 152 konstatuojamojoje dalyje nurodė, kad 1 priemonė yra pagalba ieškovės veiklai, nes ji leido, kad garantijų komisinių išlaidos būtų mažesnės už tas, kurios paprastai taikomos 2006–2016 m. laikotarpiu, o tai būtų nesuderinama su vidaus rinka, nes Komisija nenustatė jokio galimo tokios pagalbos veiklai suderinamumo pagrindo, nes pagalba veiklai suteikta nesiekiant jokio akivaizdaus bendrojo intereso tikslo.

- 34 Kiek tai susiję su 4 priemone, Komisija ginčijamo sprendimo 156–164 konstatuojamosiose dalyse nurodė, kad Vilafrunso atliekų sąvartos uždengimas buvo suderinama pagalba, remiantis 2008 m. Pagalbos aplinkos apsaugai gairių 3.1.1 punktu, susijusiu su pagalba įmonėms, taikančioms griežtesnius standartus nei Europos Sąjungos nustatytieji arba gerinančioms aplinkos apsaugą, jeigu Sąjungos standartų nėra.
- 35 Iš tiesų Komisija konstatavo, kad Vilafrunso atliekų sąvartos uždengimas leido ieškovei padidinti jos veiklos aplinkos apsaugos lygį, nesant Sąjungos standartų. Be to, Komisija, pirma, apskaičiavo bendrą tinkamų finansuoti išlaidų sumą, kurią sudaro 7 804 922,60 EUR, antra, nustatė maksimalią leistinos pagalbos ieškovei, kaip didelei įmonei, sumą, atitinkančią 50 % tinkamų finansuoti išlaidų, ir, trečia, nustatė bendros 3 985 109,70 EUR dydžio nesuderinamos pagalbos sumos likutį.

Procesas ir šalių reikalavimai

- 36 2018 m. balandžio 24 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo šį ieškovės ieškinį.
- 37 2018 m. liepos 23 d. Komisija pateikė atsiliepimą į ieškinį.
- 38 2018 m. rugsėjo 27 d. ieškovė pateikė dubliką. 2018 m. lapkričio 12 d. Komisija pateikė tripliką.
- 39 Ieškovė Bendrojo Teismo prašo:
- panaikinti ginčijamą sprendimą,
  - nepatenkinus pirmojo reikalavimo, panaikinti ginčijamą sprendimą tiek, kiek jame konstatuojama, kad 1 priemonė yra valstybės pagalba, ir nurodoma ją susigrąžinti,
  - subsidiariai – panaikinti ginčijamą sprendimą tiek, kiek jame nustatyta neteisėtos, bet suderinamos pagalbos suma ir neteisėtos pagalbos, kuri turi būti susigrąžinta pagal 4 priemonę, suma;
  - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.
- 40 Komisija Bendrojo Teismo prašo:
- atmesti ieškinį kaip nepagrįstą,
  - priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

- 41 Grįsdama ieškinį ieškovė remiasi penkiais pagrindais. Pirmasis grindžiamas SESV 107 straipsnio 1 dalies pažeidimu, nes Komisija padarė klaidingą išvadą, kad 1 priemonė apėmė valstybės išteklių perdavimą. Antrasis grindžiamas SESV 107 straipsnio 1 dalies pažeidimu, nes Komisija padarė klaidingą išvadą, kad 1 priemonė suteikė pranašumą, arba subsidiariai tiek, kiek ji nenustatė, jog pradiniai finansinių garantijų dydžiai buvo per maži. Trečiasis pagrindas grindžiamas teisėtų lūkesčių apsaugos ir teisinio saugumo principų pažeidimu. Ketvirtasis pagrindas grindžiamas SESV 107 straipsnio 1 dalies pažeidimu, nes Komisija nusprendė, kad 4 priemonė suteikia atrankųjį pranašumą. Penktasis subsidiariai pateiktas pagrindas grindžiamas 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamento (ES) 2015/1589, nustatančio išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 248, 2015, p. 9), 16 straipsnio 1 dalies pažeidimu, nes Komisija neteisingai nustatė galimos pagalbos, suteiktos taikant 4 priemonę, dydį.

Dėl ieškinio pirmojo pagrindo, grindžiamo SESV 107 straipsnio 1 dalies pažeidimu, nes Komisija padarė klaidingą išvadą, kad 1 priemonė apėmė valstybės išteklių perdavimą

- 42 Ieškovė tvirtina, kad 1 priemonė neatitinka valstybės išteklių pervedimo kriterijaus, nes ji visiškai nesumažino valstybės biudžeto.
- 43 Pirma, finansines garantijas, kurias ieškovė turėjo pateikti dėl aplinkos kasybos teritorijose atkūrimo, suteikė ne valstybė, bet privatūs bankai, kuriems ieškovė būtų turėjusi mokėti įmokas, jei būtų reikėję surinkti lėšų. Iš to išplaukia, kad valstybė neprarado pajamų dėl nustatytų tariamai mažesnių nei reikia garantijų ir kad nagrinėjamu atveju nebuvo pakankamai tiesioginio ryšio tarp suteikto pranašumo ir valstybės biudžeto sumažinimo.
- 44 Antra, ieškovė teigia, kad nebuvo pakankamai konkrečios ekonominės rizikos valstybės biudžetui. Taip būtų tik tuo atveju, jei paaiškėtų, kad iš ieškovės negalima susigražinti aplinkos atkūrimo išlaidų. Taigi tokia potenciali valstybė pareiga padengti dalį išlaidų ir iš jos kylanti potenciali našta valstybei biudžetui yra pernelyg nesusijusios ir hipotetinės. Ieškovės teigimu, principai valstybės garantijų srityje šiuo atveju negali būti taikomi. Viena vertus, su tuo susiję Komisijos argumentai yra nepriimtini, nes ginčijamame sprendime ji nepateikė jokios nuorodos, o antra vertus, analogija su šiais principais yra klaidinga. Visų pirma valstybės garantijos atveju reikėtų pervesti išteklius, nes valstybė atsisako dalies pajamų, kadangi sutinka su mažesne įmoka nei ta, kurią prašytų sumokėti privatus garantijos davėjas. Vis dėlto nagrinėjamu atveju ieškovė mokėjo rinkos sąlygas atitinkančią įmoką. Antra, valstybės garantijos atveju naudos gavėjo pranašumas būtų aiškus, nes jis už valstybės garantiją mokėtų mažesnes įmokas, nei mokėtų už panašią banko suteiktą garantiją, todėl jo mokumas padidėtų, o tai lemtų, kad jis turėtų mokėti mažesnes palūkanas. Tačiau šioje byloje nėra viena šių sąlygų netenkinama. Trečia, valstybės garantijomis valstybė įsipareigoja sumokėti trečdalią garantuotos sumos, jei garantijos gavėjas neįvykdo pareigos grąžinti garantuotą paskolą, nors šioje byloje valstybė neįsipareigojo išmokėti kokios nors sumos tuo atveju, jei garantija būtų nepakankama. Iš to darytina išvada, kad su valstybės garantijomis susijusi jurisprudencija šioje byloje netaikytina.
- 45 Remiantis taikytina jurisprudencija, toks hipotetinės naštos valstybės biudžetui pavojus gali kilti tik tada, kai valstybė yra vienas iš pagrindinių sunkumų patiriančios įmonės kreditorių ir įmonė yra nemoki. Nagrinėjamu atveju ieškovė galėtų užtikrinti savo pareigų laikymąsi, nes ji priklauso įmonių tarptautinei grupei (ne tik grupei Ispanijoje), kuri turi daug turto, kuris nenuvertėja uždarius kalio kasyklas, ir kuri jau anksčiau įrodė, kad turi finansinių pajėgumų, reikalingų visoms reikalaujamoms aplinkos atkūrimo priemonėms, neatsižvelgiant į nustatytą garantijų dydį. Kadangi įmonės atsakomybė už aplinkos apsaugą taikoma ir kontrolės grupės bendrovėms, rizika, kad valstybė padengs galimas išlaidas, susijusias su ieškovės nemokumu, nėra pakankamai konkreči. Remiantis jurisprudencija (1998 m. gruodžio 1 d. Sprendimas *Ecotrade*, C-200/97, EU:C:1998:579) reikia, kad būtų ypatingos aplinkybės, dėl kurių labiau nei tikėtina sumažės valstybės išteklių, nes visiškai minimalios ar hipotetinės rizikos buvimas nėra pakankamas valstybės išteklių perdavimo buvimui konstatuoti.
- 46 Trečia, ieškovė paaiškina, kad dėl to, jog pagal nacionalinės teisės aktus ir Sąjungos teisės aktus finansinės garantijos gali būti panaudotos tik nutraukus kasybos veiklą ir per eksploataciją garantijos dydis turi būti periodiškai peržiūrimas atsižvelgiant į būtinus aplinkos atkūrimo darbus, šių garantijų dydis nėra fiksuotas, bet kinta laiko atžvilgiu. Todėl pavojus valstybės biudžetui kyla tik užbaigus kasyklos eksploataciją. Kadangi nagrinėjamu atveju adekvatus finansinių garantijų dydis Surijos aikštelei buvo nustatytas 2015 m., Saljentės / Balsarenio aikštelei – 2016 m., t. y. prieš nutraukiant kasybos veiklą, tai reiškia, kad prieš priimant ginčijamą sprendimą Ispanijos valstybei niekada nekilo ekonominės rizikos. Ieškovė, atsakydama Komisijai, be kita ko, pažymi, kad, viena vertus, ji turi daug kito turto Ispanijoje, nesusijusio su kalio kasyklomis, kurio atžvilgiu valstybė galėtų pareikšti reikalavimus įvykdyti privalomų aplinkos atkūrimo priemonių apmokėjimo pareigą, ir, antra vertus, kad pagal Ispanijos teisės aktus leidžiama įpareigoti įmonės vadovus ir administratorius taikyti priemones, užtikrinančias su aplinkos apsauga susijusių pareigų laikymąsi.

- 47 Ketvirta, ieškovė remiasi ankstesniu Komisijos sprendimu (Komisijos komunikatas SNIACE; Valstybės pagalba C 68/97 (NN 118/97) Ispanija, OL C 49, 1998, p. 2, toliau – sprendimas SNIACE) byloje, panašioje į šią bylą. Toje byloje nebuvo manoma, kad pareigos užtikrinti aplinkos apsaugą laikymasis reikalauja valstybės išteklių pervedimo, taigi, ir kad tai yra valstybės pagalba.
- 48 Komisija ginčija ieškovės argumentus.
- 49 Pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį „valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“.
- 50 Taip pat primintina, jog tam, kad suteikiama nauda galėtų būti kvalifikuojama kaip „pagalba“, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, ji turi būti, pirma, suteikta tiesiogiai ar netiesiogiai iš valstybės išteklių ir, antra, priskirta valstybei (žr. 2019 m. gegužės 15 d. Sprendimo *Achema ir kt.*, C-706/17, EU:C:2019:407, 47 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Šios dvi sąlygos yra atskiros ir kumuliacinės (žr. 2015 m. birželio 30 d. Sprendimo *Nyderlandai ir kt. / Komisija*, T-186/13, T-190/13 ir T-193/13, nepaskelbtas Rink., EU:T:2015:447, 63 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 51 Dėl valstybės išteklių naudojimo sąlygos iš jurisprudencijos matyti, kad nebūtina kiekvienu atveju nustatyti valstybės išteklių perdavimo faktą, kad vienai ar kelioms įmonėms suteiktą naudą būtų galima laikyti valstybės pagalba, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Be to, pagalba, be kita ko, laikomos intervencijos, kurios, būdamos įvairių formų, sumažina paprastai įmonės biudžetui tenkančią našta ir kurios, nebūdamos subsidija siaurąja žodžio prasme, yra tokio paties pobūdžio ir turi tokį patį poveikį (žr. 2013 m. kovo 19 d. Sprendimo *Bouygues ir Bouygues Télécom / Komisija ir kt. ir Komisija / Prancūzija ir kt.*, C-399/10 P ir C-401/10 P, EU:C:2013:175, 100 ir 101 punktus bei nurodytą jurisprudenciją).
- 52 Iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad SESV 107 straipsnio 1 dalyje valstybės intervencijos apibrėžiamos atsižvelgiant į jų pasekmes (žr. 2012 m. birželio 5 d. Sprendimo *Komisija / EDF*, C-124/10 P, EU:C:2012:318, 77 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; 2013 m. kovo 19 d. Sprendimo *Bouygues ir Bouygues Télécom / Komisija ir kt. ir Komisija / Prancūzija ir kt.*, C-399/10 P ir C-401/10 P, EU:C:2013:175, 102 punktą).
- 53 Taigi dėl valstybės intervencijos įmonės, kurių atžvilgiu ji vykdoma, gali atsidurti palankesnėje padėtyje nei kitos ir gali kilti pakankamai konkretus pavojus, kad ateityje atsiras papildoma pareiga valstybei, o dėl to ir našta valstybės ištekliams (žr. 2013 m. kovo 19 d. Sprendimo *Bouygues ir Bouygues Télécom / Komisija ir kt. ir Komisija / Prancūzija ir kt.*, C-399/10 P ir C-401/10 P, EU:C:2013:175, 106 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 54 Be to, Teisingumo Teismas patikslino, kad valstybės garantijos forma suteiktas pranašumas gali lemti papildomą našta valstybei (2013 m. kovo 19 d. Sprendimo *Bouygues ir Bouygues Télécom / Komisija ir kt. ir Komisija / Prancūzija ir kt.*, C-399/10 P ir C-401/10 P, EU:C:2013:175, 107 punktą; šiuo klausimu taip pat žr. 1998 m. gruodžio mėn. 1 d. Sprendimo *Ecotrade*, C-200/97, EU:C:1998:579, 43 punktą ir 2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimo *Residex Capital IV*, C-275/10, EU:C:2011:814, 39–42 punktus).
- 55 Beje, iš jurisprudencijos matyti: kadangi ekonominiu požiūriu rinkos sąlygų pasikeitimą, dėl kurio kai kurioms įmonėms netiesiogiai suteikiamas pranašumas, lemia viešosios valdžios institucijų prarasti ištekliai, net galimybė investuotojams savarankiškai priimti sprendimą nepanaikina ryšio tarp šio išteklių netekimo ir pranašumo, kurį įgyja atitinkamos įmonės (2013 m. kovo 19 d. Sprendimo *Bouygues ir Bouygues Télécom / Komisija ir kt. ir Komisija / Prancūzija ir kt.*, C-399/10 P ir C-401/10 P, EU:C:2013:175, 108 punktą).

- 56 Taigi siekdama konstatuoti valstybės pagalbos buvimą Komisija turi įrodyti, kad yra pakankamai tiesioginis ryšys tarp, pirma, gavėjui suteikiamo pranašumo ir, antra, valstybės biudžeto sumažėjimo arba pakankamai konkrečios jam tenkančios naštos ekonominės rizikos (2013 m. kovo 19 d. Sprendimo *Bouygues ir Bouygues Télécom / Komisija ir kt. ir Komisija / Prancūzija ir kt.*, C-399/10 P ir C-401/10 P, EU:C:2013:175, 109 punktą).
- 57 Nagrinėjamu atveju, kalbant, pirma, apie 1 priemonės priskyrimą valstybei, iš ginčijamo sprendimo 60 konstatuojamosios dalies matyti ir šalys to neginčija, kad ieškovės suteiktinų finansinių garantijų dydžius nustatė Katalonijos vyriausybė dviem individualiais administraciniais sprendimais, t. y. ieškovei 2006 m. lapkričio 9 d. ir 2008 m. balandžio 28 d. suteiktais leidimais eksploatuoti atitinkamai Suriijos ir Saljento / Balsarenio kasyklas.
- 58 Kalbant, antra, apie valstybės išteklių kriterijų, pažymėtina, kad ginčijamo sprendimo 88 konstatuojamojoje dalyje Komisija konstatavo, kad, kiek tai susiję su 1 priemone, šioje byloje nagrinėjant garantijas, pagal valstybės pagalbos taisykles analizuojama ne tai, kokia mokesčio dalis gali būti prarasta, turint galvoje garanto (t. y. privataus banko, ne valstybės) riziką arba nuostolius, bet rizika, kurią patiria valstybė, kai garantijos suma yra mažesnė už faktines žalos aplinkai išlaidas ir kai įmonė, kuriai suteikiama garantija, nepadengia arba negali padengti visų aplinkos atkūrimo išlaidų. Ginčijamo sprendimo 90 konstatuojamojoje dalyje Komisija pakartoja, jog yra konkreti potencialaus poveikio valstybės ištekliams rizika dėl padidėjusios rizikos, kad ateityje valstybei gali tekti panaudoti savo išteklius. Be to, minėto sprendimo 91 konstatuojamojoje dalyje ji mano, jog konkrečios rizikos, kad valstybei ateityje gali būti užkrauta papildoma našta, pakanka, kad būtų tenkinamas valstybės pagalbos buvimo kriterijus ir kad valstybės pagalbos priemonės sąsaja su valstybiniais ištekliais ir poveikis valstybiniais ištekliams neprivalo būti tiesioginis, kad šis kriterijus būtų tenkinamas.
- 59 Ginčijamo sprendimo 92–99 konstatuojamosiose dalyse Komisija patikslina, kad padidėjusią riziką, jog ateityje gali būti panaudoti valstybės ištekliai, lemia gerokai mažesni garantijų dydžiai, palyginti su numatomomis sąnaudomis, nes tuo atveju, kai ieškovė nenorėtų arba negalėtų sumokėti už tokį aplinkos atkūrimą, iš valstybės lėšų turėtų būti padengta didesnė šių išlaidų dalis, nes valstybės pareiga įsikišti savo sąskaita tuo atveju, kai ieškovė nenorėtų arba negalėtų imtis būtinų aplinkos atkūrimo priemonių, yra nustatyta taikytinuose nacionalinės ir Sąjungos teisės aktuose. Iš to ji daro išvadą, kad jeigu garantija yra daug mažesnė, negu reikia ir reikalaujama pagal įstatymus, valstybė patiria konkrečią riziką, kad jos ištekliams gali būti užkrauta papildoma našta. Tad padidėjusi rizika yra pakankamai konkreti, kad atsirastų bent potenciali poveikio valstybės ištekliams galimybė. Be to, Komisija pabrėžia, kad ieškovės turtas, kurį valstybė galėtų gauti priverstinio vykdymo atveju, gali būti nepakankamas.
- 60 Visų pirma ieškovė neginčija, kad finansinių garantijų dydis, nustatytas Katalonijos vyriausybės administraciniuose sprendimuose, buvo per mažas. Žinoma, ieškovė ieškinio antrajame pagrinde ginčija Komisijos analizės metodą ir įrodymus, kuriais ji rėmėsi, darydama išvadą, kad šių garantijų dydis iš tiesų buvo pernelyg mažas, ir kad jos suteikė ieškovei ekonominį pranašumą. Vis dėlto ji neteigia, kad iš pradžių Katalonijos vyriausybės administraciniais sprendimais nustatytų garantijų dydis buvo tinkamas ar pakankamas.
- 61 Antra, reikia konstatuoti, kad Ispanijos valstybė turėjo pareigą papildomai įsikišti tuo atveju, jei kasybos veiklą vykdančios įmonės nevykdytų joms tenkančių aplinkos apsaugos pareigų, kaip tai buvo aiškiai nurodyta ginčijamo sprendimo 93–98 konstatuojamosiose dalyse. Iš tiesų, viena vertus, pagal nacionalinę teisę ir, be kita ko, 2006 m. liepos 18 d. *Ley 27/2006 por la que se regulan los derechos de acceso a la información, de participación pública y de acceso a la justicia en materia de medio ambiente (incorpora las Directivas 2003/4/CE y 2003/35/CE)* (Įstatymas Nr. 27/2006, reglamentuojantis teisę gauti informaciją, visuomenės dalyvavimą ir teisę kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais (direktyvų 2003/4/EB ir 2003/35/EB perkėlimas; BOE, Nr. 171, 2006 m. liepos 19 d., p. 27109) nuostatas valdžios institucijos gali būti įpareigosos vykdyti pareigas, joms kylančias iš aplinkos apsaugos teisės aktų. Be to, pagal 2015 m. spalio 1 d. *Ley 39/2015 del Procedimiento Administrativo Común de las Administraciones Públicas* (Įstatymas Nr. 39/2015 dėl viešojo

administravimo institucijoms bendros administracinės procedūros; BOE, Nr. 236, 2015 m. spalio 2 d., p. 89343) 102 straipsnį valstybė gali imtis priemonių vietoj šalies, kuri yra teisiškai atsakinga už tų priemonių įgyvendinimą. Kita vertus, pagal Sąjungos teisę, visų pirma 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/35/EB dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą siekiant išvengti žalos aplinkai ir ją ištaisyti (atlyginti) (OL L 143, 2004, p. 156; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 8 t., p. 357) 6 straipsnio 3 dalį, jei subjektas, kuris turi imtis žalos ištaisymo priemonių, nevykdo įsipareigojimų, kompetentinga institucija gali, jei nėra kitos išeities, imtis šių priemonių pati. Be to, jei valstybė nesiimtų veiksmų, kurių turi imtis įmonės, tuo atveju, jeigu jos nevykdo savo aplinkos apsaugos įsipareigojimų, ji neįvykdytų įsipareigojimų pagal Direktyvą 2006/21 ir kiltų rizika, kad bus pradėta pažeidimo procedūra ir ji bus įpareigota mokėti periodinę baudą, kol bus įvykdyti minėti įsipareigojimai.

- 62 Trečia, Direktyvos 2006/21 14 straipsnyje numatytos teisinės pareigos tikslas (reikalauti, kad kasybos aikšteles eksploatuojančios įmonės suteiktų garantiją, skirtą aplinkai atkurti ir padengti išlaidoms, susijusioms su galima žala aplinkai, padaryta dėl kasybos aikštelės, kurios dydis turi būti apskaičiuojamas remiantis tos pačios nuostatos 2 dalyje nustatytais kriterijais) yra įsitikinti, jog kasybos bendrovės turi pakankamai išteklių, kad galėtų padengti būsimas aplinkos kasybos aikštelėse atkūrimo išlaidas, nepaisant jų finansinės padėties, kuri susidarys ateityje, ir išvengti, kad valstybė turėtų įsikišti ir padengti tas išlaidas, kurias turi padengti minėta bendrovė.
- 63 Dėl valstybei tenkančios pareigos subsidiariai įsikišti vietoje įmonės, kuri teisiškai privalo imtis priemonių, būtinų aplinkai kasybos aikštelėse atkurti, šiai įmonei nustatytų garantijų dydis gali turėti įtakos valstybės ištekliams, nes jos subsidiaraus įsikišimo ekonominė rizika nustačius pernelyg mažą garantijų dydį padidėja šios įmonės nemokumo atveju.
- 64 Ketvirta, iš šio sprendimo 53 punkte primintos jurisprudencijos matyti, jog galima laikyti, kad būtina panaudoti valstybės išteklius ir tokiu atveju, jei nustatyta „pakankamai konkreti rizika“, kad ateityje valstybei teks papildoma našta.
- 65 Šiuo klausimu, pirma, ieškovė tvirtina, jog rizika, kad teks panaudoti valstybės išteklius, nagrinėjamu atveju nėra pakankamai konkreti dėl jos turimų finansinių galimybių padengti galimas išlaidas, susijusias su nuostoliais, atsiradusiais dėl jos kasyklos eksploatavimo. Užklausta Bendrojo Teismo jam taikant proceso organizavimo priemonę ieškovė pateikė turto (nekilnojamųjų daiktų), kuriuo ji disponavo 2012–2016 m., taip pat turto bendrovių grupėje, kuriai ji priklausė, sąrašą ir metinių ataskaitų, susijusių su minėtu turto, dalį. Per posėdį Komisija atkreipė dėmesį į tai, kad ieškovės pateiktuose dokumentuose nenurodyti šios bendrovės pasyvai ir skolos, bet nurodyti aktyvai, kuriuos ji ir jos grupė turėjo tik laikotarpiu nuo 2012 m. iki 2015–2017 m., ir kad ji nepateikė duomenų, susijusių su likusiu reikšmingu 2006–2012 m. laikotarpiu.
- 66 Reikia konstatuoti, kad ieškovės pateikti įrodymai, siekiant nustatyti jos finansinį pajėgumą padengti galimas su jos kasyklų veikla susijusias žalos aplinkai išlaidas, yra šališki ir neleidžia užtikrintai padaryti išvados, kad tuo momentu, kai kils galimas pavojus aplinkai, ji turės finansinių pajėgumų, būtinų padengti su tuo susijusioms išlaidoms.
- 67 Bet kuriuo atveju, darant prielaidą, kad ieškovė turėjo pakankamai finansinių pajėgumų sumažinti valstybės įsikišimo riziką, reikia pripažinti, kad atsižvelgiant į tai, jog bendrovės finansinė padėtis bet kuriuo momentu gali keistis dėl įvairių nenumatytų ekonominių aplinkybių, ir kadangi apskritai finansinės garantijos įpareigojimas yra susijęs su tuo, kad lėšos būtų prieinamos bet kuriuo momentu ir neatsižvelgiant į subjekto, privalančio pateikti šią garantiją, finansinį pajėgumą, reikia konstatuoti, kad pastarojo finansinis pajėgumas neturi įtakos tinkamo šių garantijų dydžio nustatymui ir galiausiai pakankamai konkrečios naštos valstybės biudžetui rizikos buvimo vertinimui.

- 68 Be to, viena vertus, Direktyvos 2006/21 14 straipsnio 2 dalyje patikslinama, kad 1 dalyje minima garantija apskaičiuojama remiantis galimu atliekų įrenginio poveikiu aplinkai, pirmiausia atsižvelgiant į atliekų įrenginio kategoriją, atliekų savybes ir rekultivuotos žemės naudojimą ateityje, taip pat prielaida, kad nepriklausomos ir tinkamai kvalifikuotos trečiosios šalys įvertins reikiamus rekultivavimo darbus ir juos atliks. Taigi bendrovės įrenginio valdytojos finansinis pajėgumas nėra svarbus kriterijus nustatant garantijų dydį.
- 69 Kita vertus, iš šio sprendimo 55 punkte primintos jurisprudencijos matyti, kad svarbu padaryti normalių rinkos sąlygų pakeitimus, kurie gali turėti įtakos valstybės biudžetui, neatsižvelgiant į galimą privačių ūkio subjektų elgesį, o nagrinėjamu atveju – į galimybę ieškovei pačiai *in concreto* padengti su jos kasyklomis susijusias galimos žalos aplinkai išlaidas.
- 70 Antra, ieškovė ginčija Komisijos argumentų dėl jurisprudencijos, susijusios su valstybės garantijomis, taikymo pagal analogiją nagrinėjamu atveju priimtinumą ir pagrįstumą. Dėl minėtų argumentų priimtimumo reikia pažymėti, kad Komisija Bendrajame Teisme rėmėsi, be kita ko, 1998 m. gruodžio 1 d. Sprendimu *Ecotrade* (C-200/97, EU:C:1998:579) ir 2013 m. kovo 19 d. Sprendimu *Bouygues ir Bouygues Télécom / Commission ir kt. ir Komisija / Prancūzija ir kt.* (C-399/10 P ir C-401/10 P, EU:C:2013:175), siekdama pagrįsti savo teiginį, kad valstybės išteklių panaudojimo nedelsiant ir aiškiai nebuvimas nereikia papildomos naštos valstybės biudžetui nebuvimą. Šis Komisijos teiginys nedviprasmiškai įtvirtintas ginčijamo sprendimo 91 konstatuojamoje dalyje. Todėl, priešingai, nei teigia ieškovė, Komisija Bendrajame Teisme neišdėstė kitokių ar papildomų motyvų tiems, kurie nurodyti ginčijamame sprendime. Taigi Komisijos argumentai yra priimtini. Kiek tai susiję su šių argumentų pagrįstumu, reikia pabrėžti, kad nors valstybės garantijų atveju našta tektų valstybės biudžetui, be kita ko, sumažinus į jį patį gaunamas įmokas, taigi iš karto sumažinant jo pajamas, esant tokiai situacijai, kokia nagrinėjama šioje byloje, viena vertus, ieškovė taip pat gauna naudos dėl sumažintų įmokų, kurias ji turi mokėti už finansines garantijas, kurios, pakeičiant normalias rinkos sąlygas, yra mažesnės, nei turėjo būti nustatytos. Tai, kad pajamų netenka privačios bankinės įstaigos biudžetas, netrukdo nustatyti ieškovei suteikto pranašumo buvimą, kurį lemia mažesnio, nei buvo būtina, finansinių garantijų, kurias ji turėjo pateikti, dydžio nustatymas.
- 71 Kita vertus, iš šio sprendimo 61–63 punktuose pateiktų samprotavimų matyti, kad papildoma našta valstybės biudžetui taip pat yra esant situacijai, kokia nagrinėjama šioje byloje, kai pagal taikytinas nuostatas reikalaujama nustatyti garantijas (jos akivaizdžiai nustatytos privačioje bankinėje įstaigoje), leidžiančias padengti išlaidas aplinkos apsaugai, ir kai valstybė turi subsidiarią įsikišimo pareigą siekiant padengti minėtas išlaidas, todėl kasybos įmonės pernelyg mažos garantijos suteikimas padidina valstybės įsikišimo riziką. Dėl šios padidėjusios rizikos kyla našta valstybės biudžetui ir ji yra tiesioginė pernelyg mažo privalomų garantijų dydžio nustatymo pasekmė.
- 72 Iš tiesų pernelyg mažo garantijų, skirtų padengti aplinkos išlaidoms, dydžio nustatymas, dėl kurio našta visų pirma tenka ieškovei, o subsidiariai – valstybei, padidina papildomos naštos dviem aplinkos apsaugos pareigų turėtojams riziką. Šis rizikos padidėjimas yra papildoma konkreti našta dviejų subjektų – ieškovės ir subsidiariai – valstybės biudžetams.
- 73 Trečia, priešingai, nei teigia ieškovė, netikrumas ar tikimybės, kad kils rizika valstybei, laipsnis nėra aplinkybė, galinti lemti visiškai hipotetinį ryšio tarp ieškovei suteikto pranašumo ir valstybės biudžetui tenkančios papildomos naštos pobūdį: tai tik „rizikos“ sąvokai būdinga savybė.
- 74 Ketvirta, ieškovė iš esmės teigia, kad prieš priimant ginčijamą sprendimą valstybės biudžetas nepatyrė jokios ekonominės rizikos, nes finansinės garantijos gali būti panaudojamos tik nutraukus kasybos veiklą ir kad per 2015 ir 2016 m. eksploatavimo metus jų dydis buvo pakeistas iki adekvataus lygio.
- 75 Vis dėlto reikia konstatuoti, kad, kaip teisingai pažymi Komisija, tai, jog rizika nebuvo sukonkretinta, nepašalina papildomos rizikos, kuri kyla dėl 1 priemonės ir vertinama tuo momentu, kai suteikiama garantija, ir kuri buvo tęsiama laikotarpiu, per kurį šios garantijos dydis buvo pernelyg mažas.

- 76 Penkta, kadangi ieškovė nurodo šio sprendimo 47 punkte minėtą sprendimą SNIACE, reikia priminti, kad toje byloje tarp Komisijos nagrinėtų pagalbos priemonių buvo tariamas pranašumas, kurį SNIACE gavo dėl to, kad Ispanijos valdžios institucijos jos neįpareigojo laikytis aplinkos apsaugos teisės aktų, be kita ko, statant nuotekų valymo gamyklą ir pašalinant jos sukeltą ekologinę žalą. Skundą pateikusių asmenų teigimu, toje byloje valstybės lėšų panaudojimas buvo susijęs su tuo, kad valstybė toleravo šios įmonės padarytą aplinkos apsaugos teisės aktų pažeidimą, todėl minėta valstybė turėjo padengti su šia žala susijusias išlaidas.
- 77 Komisija mano, kad abi bylos skiriasi, nes byloje, kurioje buvo priimtas Sprendimas SNIACE, valstybė tik nereikalavo iš įmonės, kad būtų laikomasi su aplinkos apsauga susijusių reikalavimų, bet pati neprivalėjo statyti gamyklos jos vietoje, o šioje byloje valstybė pagal nacionalinės ir Sąjungos teisės aktus privalėtų imtis veiksmų vietoj ieškovės, jei ši neįvykdytų savo pareigų atkurti aplinką kasyklose.
- 78 Darant prielaidą, kad, kaip teigia ieškovė, byla, kurioje priimtas Sprendimas SNIACE, yra panaši į šią bylą, nes ji taip pat susijusi su būsima ir hipotetine rizika, kad valstybė turės padengti žalą aplinkai, patirtą dėl to, kad įmonės pažeidė įsipareigojimus, pakanka konstatuoti, kad pagal suformuotą jurisprudenciją Komisija nėra saistoma savo ankstesnės praktikos.
- 79 Iš tiesų vien SESV 107 straipsnio kontekste, bet ne atsižvelgiant į ankstesnę tariamą praktiką, turi būti vertinamas Komisijos sprendimo, kuriuo konstatuojama, kad priemonė yra pagalba, teisėtumas (šiuo klausimu dėl pagalbos suderinamumo su vidaus rinka žr. 2011 m. liepos 21 d. Sprendimo *Freistaat Sachsen ir Land Sachsen-Anhalt / Komisija*, C-459/10 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2011:515, 38 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 80 Iš viso to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Komisija nepadarė vertinimo klaidos, kai ginčijamo sprendimo 90 konstatuojamojoje dalyje padarė išvadą dėl galimo 1 priemonės poveikio valstybės ištekliams dėl didesnės rizikos, kad valstybė privalės panaudoti savo išteklius ateityje, o to paties sprendimo 91 konstatuojamojoje dalyje nusprendusi, kad konkretaus pavojaus, dėl kurio atsiranda papildoma našta valstybės ištekliams ateityje, pakanka, kad būtų taikoma SESV 107 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta valstybės pagalbos sąvoka, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 56 punkte nurodytą jurisprudenciją.
- 81 Vadinas, ieškinio pirmąjį pagrindą reikia atmesti.

Dėl ieškinio antrojo pagrindo, grindžiamo SESV 107 straipsnio 1 dalies pažeidimu, nes Komisija klaidingai nusprendė, kad dėl 1 priemonės buvo suteiktas pranašumas, arba subsidiariai – ji neįrodė, kad pirminių finansinių garantijų dydžiai buvo pernelyg maži

- 82 Ieškovė visų pirma teigia, kad Komisija pozityviai neįrodė, kad dėl 1 priemonės ji įgijo atrankųjį pranašumą, nes rėmėsi vien *Tribunal Superior de Justicia de Cataluña* (Katalonijos aukštesnysis teisingumo teismas) sprendimu, kurį patvirtino *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas), ir savarankiškai nenustatė tariamai tinkamo jos suteiktų garantijų dydžio. Vis dėlto nacionalinio teismo sprendimas nėra privalomas Komisijai, o Komisija negali įvykdyti savo pareigos įrodyti pranašumo buvimą, remdamasi tokiu sprendimu.
- 83 Komisija dar mažiau laikėsi savo nagrinėjimo pareigų dėl Surijos aikštelės, dėl kurios nebuvo priimtas joks teismo sprendimo nacionaliniu lygiu, ir Komisija tik išplėtė šio sprendimo 82 punkte minėtų nacionalinių teismų išvadą, susijusią su pernelyg mažų garantijų dėl Saljento / Balsarenio aikštelės dydžiu, ir ginčijamo sprendimo 64 konstatuojamojoje dalyje tik patvirtino, kad šiai aikštelei taikytos garantijos dydis taip pat turėjo būti laikomas pernelyg mažu, todėl ji taip pat buvo padidinta ir joks kitas veiksnys nepaaiškina skirtumo tarp iš pradžių nustatyto dydžio ir 2015 m. pakeisto dydžio. Komisija padarė vertinimo klaidą, nes šį dydį reikėjo pakeisti, atsižvelgiant į reguliarių aplinkos atkūrimo planų atnaujinimą.

- 84 Antra, Komisija padarė klaidą ginčijamo sprendimo 75 konstatuojamoje dalyje, kai, pirma, siekdama patvirtinti savo išvadą, rėmėsi ekspertų tyrimais (visų pirma 2012 m. rugpjūčio mėn. tyrimu, kurį atliko aplinkos ekspertai; toliau – FER tyrimas), kuriais nebuvo laikytasi taikytinų teisės nuostatų ir kurie buvo grindžiami nerealiomis prielaidomis, neoficialia informacija ir abejotina metodologija, taip pat mokslinio ir techninio tikslumo trūkumu, ir kai, antra, neatsižvelgė į ieškovės pateiktą ekspertų ataskaitą (toliau – *Amphos* ekspertų ataskaita), kuri įrodo FER tyrimo nepatikimumą. Tai, kad Komisija per administracinę procedūrą neturėjo šios ataskaitos, neturi reikšmės, nes ieškovė per šią procedūrą jau buvo užginčijusi FER tyrimo patikimumą, o Komisija žinojo aplinkybes, patvirtinančias, jog ji negalėjo remtis šiuo tyrimu.
- 85 Trečia, ginčijamo sprendimo 67 konstatuojamoje dalyje Komisija klaidingai rėmėsi parlamentinėmis diskusijomis, nors pati manė, kad jas reikia nagrinėti atsargiai.
- 86 Ketvirta, ginčijamo sprendimo 84 konstatuojamoje dalyje Komisija neįrodė, kad teisės aktų nuostatų aiškinimas dėl garantijų kasykloms dydžio nustatymo ieškovės atžvilgiu buvo atrankusis.
- 87 Subsidiariai ieškovė teigia, kad tuo atveju, jei Bendrasis Teismas nuspręstų, jog 1 priemonė suteikia atrankųjį pranašumą, Komisija ginčijamo sprendimo 109–122 konstatuojamosiose dalyse nurodė pagalbos sumą pažeisdama Reglamento Nr. 2015/1589 16 straipsnio 1 dalį, nes rėmėsi FER tyrimu, nors *Amphos* ekspertų ataskaita parodo, kad pirmasis tyrimas buvo nepakankamai patikimas, ir *Tribunal Superior de Justicia de Cataluña* (Katalonijos aukštesnysis teisingumo teismas) sprendimu, kai nusprendė, kad šiame sprendime nurodytas dydis yra „teisingas“, ir laikėsi spekuliatyvaus vertinimo. Be to, Komisija nenustatė metodo, kurį turėtų naudoti Ispanijos Karalystė, apskaičiuodama susigrąžintinos pagalbos sumą.
- 88 Komisija ginčija ieškovės argumentus.
- 89 Pirmiausia reikia priminti, kad Direktyvos 2006/21 14 straipsnio 1 dalyje numatyta, jog „[p]rieš prasidedant bet kokiai veiklai, susijusiai su kasybos atliekų kaupimu ir saugojimu atliekų įrenginyje, kompetentinga institucija reikalauja finansinės garantijos (pavyzdžiui, finansinio užstato forma, įskaitant pramonės finansuojamus savitarpio garantijų fondus) arba lygiavertės priemonės, pagal procedūras, dėl kurių turi nuspręsti valstybės narės“.
- 90 Direktyvos 2006/21 14 straipsnio 2 dalyje nustatyta:
- „1 dalyje minima garantija apskaičiuojama remiantis:
- galimu atliekų įrenginio poveikiu aplinkai, pirmiausia atsižvelgiant į atliekų įrenginio kategoriją, atliekų savybes ir rekultivuotos žemės naudojimą ateityje;
  - prielaida, kad nepriklausomos ir tinkamai kvalifikuotos trečiosios šalys įvertins reikiamus rekultivavimo darbus ir juos atliks.“
- 91 Reglamento 2015/1589 16 straipsnio 1 dalyje nustatyta:
- „Jeigu esant neteisėtai pagalbai priimami neigiami sprendimai, Komisija nusprendžia, kad suinteresuotoji valstybė narė turi imtis visų priemonių, kurios būtinos, kad pagalba būtų išieškota iš gavėjo <...>. Komisija nereikalauja išieškoti pagalbos, jeigu tai prieštarautų bendrajam Sąjungos teisės principui.“

- 92 Iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad klausimas, ar pagalba yra valstybės pagalba, kaip tai suprantama pagal SESV, turi būti sprendžiamas remiantis objektyvia informacija, kuri vertinama tą dieną, kurią Komisija priima sprendimą. Taigi Sąjungos teismas vykdo tik iki šios datos Komisijos atlikto padėties vertinimo kontrolę (žr. 2008 m. gruodžio 11 d. Sprendimo *Komisija / Freistaat Sachsen*, C-334/07 P, EU:C:2008:709, 50 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 93 Be to, iš jurisprudencijos matyti, kad sprendimo dėl valstybės pagalbos teisėtumas turi būti vertinamas atsižvelgiant į informaciją, kurią Komisija turėjo priimdama sprendimą (žr. 2013 m. kovo 20 d. Sprendimo *Rousse Industry / Komisija*, T-489/11, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:144, 33 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Be to, Komisijai negalima priekaištauti, kad neatsižvelgė į galimas faktines aplinkybes, kurios galėjo būti, bet nebuvo jai nurodytos per administracinę procedūrą, nes Komisija nėra įpareigota savo iniciatyva ir remdamasi spėjimais nustatyti, kokios aplinkybės jai galėjo būti nurodytos (šiuo klausimu žr. 2012 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *Wam Industriale / Komisija*, T-303/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2012:505, 119 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 94 Nagrinėjamu atveju, siekdama nustatyti, kad finansinių garantijų dydžio nustatymas yra pagalbos priemonė, patenkanti į SESV 107 straipsnio taikymo sritį, Komisija turėjo įrodyti, kad šių garantijų dydis iš tikrųjų buvo netinkamas ir gerokai mažesnis už tą, kuris būtų reikalingas padengti aplinkos ieškovės eksploatuotose kasyklose atkūrimo sąnaudas.
- 95 Remiantis suformuota jurisprudencija, valstybės pagalbos sąvoka, kaip ji apibrėžta SESV, yra teisinė sąvoka ir turi būti aiškinama vadovaujantis objektyviais kriterijais. Dėl šios priežasties Sąjungos teismas iš esmės privalo, atsižvelgdamas tiek į jam pateiktas konkrečias ginčo aplinkybes, tiek į Komisijos atliktus techninius ar sudėtingus vertinimus, vykdyti visą kontrolę klausimu, ar priemonė patenka į SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymo sritį (žr. 2008 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *British Aggregates / Komisija*, C-487/06 P, EU:C:2008:757, 111 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 96 Vis dėlto vykdydamas šią kontrolę Sąjungos teismas neturi pakeisti Komisijos ekonominio vertinimo savuoju. Sąjungos teismai vykdo ribotą Komisijos atlikto kompleksinio ekonominio vertinimo kontrolę, apsiribojančią tik patikrinimu, ar buvo laikomasi procedūrinių ir motyvavimo taisyklių, ar faktinės aplinkybės buvo tiksliai nustatytos ir ar nebuvo akivaizdžios vertinimo klaidos arba piktnaudžiavimo įgaliojimais (žr. 2016 m. spalio 12 d. Sprendimo *Land Hessen / Pollmeier Massivholz*, C-242/15 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2016:765, 28 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 97 Visų pirma reikia pabrėžti, kad Komisija ginčijamo sprendimo 61 konstatuojamojoje dalyje nurodė, jog neatliko savo finansinių garantijų tinkamo lygio pagal Direktyvą 2006/21 vertinimo, bet vertino tik esamus įrodymus dėl tam tikrų finansinių garantijų nepakankamo, nes iš įrodymų matyti, kad 2006 ir 2008 m. valdžios institucijų nustatytų finansinių garantijų dydis iš tikrųjų buvo mažesnis, nei reikalaujama taikytinuose teisės aktuose.
- 98 Šis požiūris yra pateisinamas atsižvelgiant į valstybėms narėms pripažintą diskreciją nustatyti garantijų dydžius, kurios atžvilgiu Direktyvos 2006/21 14 straipsnyje pateikiamos tik gairės ar kriterijai, į kuriuos valstybės narės turi atsižvelgti apskaičiuodamos šias garantijas. Taigi Komisija negalėjo savarankiškai nustatyti tinkamo garantijos dydžio šioje byloje, neviršydamą savo kompetencijos. Todėl negalima pritarti ieškovės argumentui, kad Komisija pažeidė rūpestingumo pareigą, nes savarankiškai nenustatė garantijos dydžio.
- 99 Antra, kadangi jai buvo pateikti įrodymai, kad buvo nustatyta pernelyg maža garantija, Komisija turėjo teisę išnagrinėti aptariamą nacionalinę priemonę, atsižvelgdama į valstybės pagalbos taisykles, ir tai darydama remtis per administracinę procedūrą pateikta informacija, vadovaujantis šio sprendimo 92 ir 93 punktuose nurodyta jurisprudencija.

- 100 Pirma, Komisija atsižvelgė į 2011 m. spalio 11 d. *Tribunal Superior de Justicia de Cataluña* (Katalonijos aukštesnysis teisingumo teismas) sprendimą, kuriame buvo nuspręsta, kad Saljento / Balsarenio aikštelės atkūrimo planas buvo neišsamus ir kad nustatytas garantijos dėl jos dydis buvo per mažas.
- 101 Šiuo klausimu ieškovė savo argumentais neįrodo, kad Komisija padarė klaidą, kai atlikdama savo vertinimą rėmėsi tuo sprendimu. Iš tiesų, kaip teisingai pabrėžia Komisija, nacionalinis teismas, atsakingas už nacionalinės teisės aiškinimą ir taikymą, galėjo geriausiai įvertinti, ar numatyto aptariamoms kasyklos atkūrimo plano pakanka atsižvelgiant į taikytinus nacionalinės teisės aktus. Ginčijamame sprendime Komisija išsamiai išnagrinėjo minėtą sprendimą. Minėto sprendimo 62 konstatuojamojoje dalyje Komisija pažymi, kad nacionalinis teismas nusprendė, jog garantijos suma neatitinka nacionalinės teisės ir norminiuose aktuose, ypač Įstatymo Nr. 12/1981 8 straipsnio 2 dalyje ir Dekrete Nr. 202/1994, nustatytų parametrų ir kad net ir neturėdamas svarių įrodymų dėl to, kokia garantijos suma yra tinkama, teismas galėjo daryti išvadą, kad nustatyta suma yra akivaizdžiai nepakankama ir neatitinka taikytinų teisės aktų; taip pat jis nurodė nacionalinėms valdžios institucijoms iš naujo nustatyti finansinės garantijos dydį.
- 102 Taigi nacionalinis teismas nenustatė ir garantijų dydžio, kuris būtų buvęs tinkamas. Būtent kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos, remdamosi minėto teismo pastabomis, iš dalies pakeitė ir iš naujo nustatė garantijų sumą. Ginčijamo sprendimo 62 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad garantijų dydį kompetentingos nustatyti nacionalinės institucijos, siekiamos peržiūrėti šias sumas, rėmėsi 2011 m. spalio 11 d. *Tribunal Superior de Justicia de Cataluña* (Katalonijos aukštesnysis teisingumo teismas) sprendimu, o tai patvirtina minėto sprendimo svarbą atliekant vertinimą, kurį turėjo atlikti Komisija. Be to, šis sprendimas apeliacine tvarka taip pat buvo patvirtintas 2014 m. liepos 9 d. *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) sprendimu.
- 103 Be to, nors Komisija nėra saistoma nacionalinių teismų sprendimų (generalinio advokato L. A. Geelhoed išvados byloje *Lucchini*, C-119/05, EU:C:2006:576, 24 punktas), ji tikrai gali į juos atsižvelgti, jei manytų, kad jie yra svarbūs atliekant vertinimą.
- 104 Bet kuriuo atveju reikia pažymėti, kad Komisija neapsiribojo 2011 m. spalio 11 d. *Tribunal Superior de Justicia de Cataluña* (Katalonijos aukštesnysis teisingumo teismas) sprendimu, bet atsižvelgė į jos turėtus įrodymus, kuriais buvo siekiama įrodyti ieškovės suteiktų finansinių garantijų dydžių nepakankamumą.
- 105 Dėl ieškovės argumento, susijusio su tariama Komisijos ginčijamo sprendimo 64 konstatuojamojoje dalyje padaryta klaida, pagal analogiją taikant *Tribunal Superior de Justicia de Cataluña* (Katalonijos aukštesnysis teisingumo teismas) sprendimo išvadas siekiant apskaičiuoti su Surijos aikšte susijusį finansinės garantijos dydį, nors sprendimas buvo susijęs tik su Saljento / Balsarenio aikšte, kaip pažymi Komisija, o ieškovė šiuo klausimu jai neprieštaravo, reikia pažymėti, kad ieškovė nepateikė įrodymų, taip pat ir nagrinėjant šį ieškinį, galinčių patvirtinti, kad sumos, skirtos šiai antrajai aikštei, nustatymo kriterijai turėjo atitikti skirtingus skaičiavimo kriterijus, nei buvo nurodyti minėtame sprendime. Kadangi nėra kitų aplinkybių, dėl kurių Komisija galėjo suabejoti galimybe taikyti minėtus kriterijus ir Surijos aikštei, arba pabrėžiančių abiem aikštelėms būtinų atkūrimo planų skirtumus, ieškovė negali ginčyti *Tribunal Superior de Justicia de Cataluña* (Katalonijos aukštesnysis teisingumo teismas) sprendime nurodytų apskaičiavimo kriterijų taikymo pagal analogiją.
- 106 Konkrečiai kalbant, ieškovės kritikai, kuria siekiama užginčyti Komisijos išvadą, kad kompetentingų valdžios institucijų atlikta garantijos, 2015 m. taikytos Surijos aikštei, peržiūra nėra požymis, kad jos dydis taip pat buvo pernelyg mažas, kaip nurodė Komisija, bet yra įprasta šio dydžio periodinė peržiūra, taip pat negalima pritarti. Iš tikrųjų ieškovė šio teiginio nepagrindžia jokių periodinio garantijų peržiūros metodo paaiškinimu, šios peržiūros intervalais ar tuo, kad 2015 m. atlikta peržiūra priskirtina prie vienos iš periodinės peržiūros dalies, taip pat jokiais aplinkybėmis, galinčiomis patvirtinti tokį teiginį.

- 107 Taikant šio sprendimo 93 punkte primintą jurisprudenciją negalima Komisijai priekaištauti, kad neatsižvelgė į galimas faktines ar teises aplinkybes, kurios jai galėjo būti, bet nebuvo nurodytos per administracinę procedūrą, nes Komisija neprivalo savo iniciatyva ir remdamasi spėjimais nustatyti, kokios aplinkybės galėjo jai būti nurodytos.
- 108 Antra, kaip nurodyta ginčijamo sprendimo 66 konstatuojamojoje dalyje, Komisija neatsižvelgė į kitus įrodymus, kurie patvirtintų nacionalinių teismų išvadą, kad ginčijamos finansinės garantijos buvo pernelyg mažos. Komisija, be kita ko, išnagrinėjo 2013 m. spalio 2 d. Katalonijos parlamento aplinkos komiteto posėdžio oficialias ataskaitas, kuriose buvo pateiktas Katalonijos vyriausybės aplinkos generalinės direktorės pareiškimas, kad minėtos garantijos buvo aiškiai nepakankamos.
- 109 Ieškovė ginčija atsižvelgimą į šias diskusijas, nes ir pati Komisija manė, kad jas reikia nagrinėti atsargiai. Vis dėlto reikia konstatuoti, kad nors Komisija nemanė esant tikslinga atsižvelgti į minėtas diskusijas dėl tikslios garantijų sumos nustatymo, ji į šio sprendimo 108 punkte minėtą pareiškimą galėjo atsižvelgti kaip į aplinkybę, patvirtinančią išvadą, kad garantijų dydis buvo per mažas.
- 110 Trečia, Komisija atsižvelgė į 2012 m. rugpjūčio mėn. aplinkos ekspertų tyrimą, t. y. skundą pateikusių asmens pateiktą FER tyrimą, kurio tikslas – analizuoti Bages (Ispanija) teritorijoje, kur buvo ieškovės aikštelės, daromą poveikį aplinkai ir priemonės, kurių ėmėsi viešosios valdžios institucijos, siekdamos sumažinti šį poveikį. Be to, šiame tyrime buvo suformuluotos prielaidos dėl sąvartose ateityje susikaupsiančio medžiagų bendro kiekio ir padaryta išvada, kad šių sąvartų bendras poveikis aplinkai buvo didelis ir kad ateityje jis turėtų didėti. Šiame tyrime taip pat analizuoti galimi įvairūs aplinkos kitose kalio kasyklose atkūrimo variantai ir su tuo susijusios išlaidos, taip pat padaryta išvada, kad tinkamiausias metodas ieškovės aikštelėms yra jas uždengti.
- 111 Ieškovė nesutinka su tuo, kad būtų atsižvelgta į šį tyrimą, kurio patikimumą, išsamumą, mokslinį pagrįstumą ir taikytą analizės metodą ji ginčija, ir pirmą kartą Bendrajame Teisme pateikė kitą savo pačios užsąkytą tyrimą, t. y. *Amphos* ekspertų tyrimą, kuriame pabrėžiamos FER tyrimo spragos.
- 112 Šiuo klausimu reikia priminti, kad, pirma, remiantis šio sprendimo 92 punkte nurodyta jurisprudencija, ieškovė negali kaltinti Komisijos, kad ši neatsižvelgė į FER tyrimo spragas, kurios buvo identifiкуotos *Amphos* ekspertų ataskaitoje, nes ji šios informacijos neturėjo tuo metu, kai priėmė ginčijamą sprendimą. Be to, reikia konstatuoti, kad, kaip nurodo Komisija, šio tyrimo vienintelis tikslas buvo atlikti FER tyrimo techninę analizę, kaip nurodyta jos pavadinime, ir nepateikiama kito savarankiško turinio. Galiausiai *Amphos* ekspertų ataskaitoje nebuvo pasiūlytas kitas garantijų dydis nei tas, kuris buvo galiausiai nustatytas Komisijos atsižvelgiant į FER tyrimą. Todėl ieškovė neįrodė, kaip atitinkamos FER tyrime padarytos tariamos klaidos turėjo įtakos nustatant tinkamą ginčijamų garantijų dydį.
- 113 Kita vertus, dėl to, kad ieškovė tvirtina, jog Komisija jau per ikiteisminę procedūrą turėjo savo pastabų, kuriose pabrėžiamos FER tyrimo spragos, reikia konstatuoti, kaip tai padarė Komisija, remiantis šio sprendimo 95 ir 96 punktuose priminta jurisprudencija, kad Komisijos vertinimas, susijęs su metodu, kuriuo buvo grindžiamas FER tyrimas, t. y. nustatyti įvairias aplinkos atkūrimo galimybes ir tarp jų – tinkamiausią aptariamų aikštelių atžvilgiu, siekiant vėliau apskaičiuoti tikėtinas sąnaudas taikant tokį metodą, nėra akivaizdžiai klaidingas. Iš tiesų, kaip teisingai pažymi Komisija, Karaliaus dekretu Nr. 975/2009, kuriuo pagrįstas FER tyrimas, kaip ir Dekrete Nr. 202/1994, į kurį, ieškovės teigimu, turėjo būti atsižvelgta kaip į minėto tyrimo pagrindą, nustatytas ryšys tarp garantijų dydžio apskaičiavimo ir numatytų aplinkos aikštelėse atkūrimo sąnaudų. Be to, FER tyrime numatytų sąnaudų apskaičiavimas grindžiamas viena iš įvairių sudedamųjų dalių, būtinų aikštei uždengti, atitinkamų rangovų ir tiekėjo ekspertams atlikus rinkos tyrimą. Šio apskaičiavimo rezultatai taip pat buvo lyginami su bendromis skirtingų aplinkos atkūrimo galimybių išlaidomis, apskaičiuotomis Komisijos „Aplinkos“ generalinio direktorato (GD) atliktame tyrime. Šiomis aplinkybėmis ieškovė negali kaltinti Komisijos, kad ginčijamo sprendimo 75 konstatuojamojoje dalyje ji nusprendė, jog FER tyrimas buvo

patikimas ir grindžiamas nuoseklia ir pagrįsta metodologija, suteikiančia tinkamą pagrindą siūlomoms atkūrimo sąnaudoms įvertinti, juo labiau kad ji šio tyrimo rezultatus palygino ir su tyrimų dėl panašių įrenginių kitose pasaulio dalyse rezultatais.

- 114 Todėl negalima teigti, kad ginčijamo sprendimo 75 konstatuojamojoje dalyje yra akivaizdi vertinimo klaida.
- 115 Ketvirta, ieškovė tvirtina, kad Komisija neįrodė, jog priemonė yra atrankiojo pobūdžio, t. y. kad nacionalinės teisės nuostatos, kuriose nustatytas ginčijamų garantijų dydis, jos atžvilgiu buvo aiškinamos atrankiuoju būdu.
- 116 Šiuo klausimu pakanka konstatuoti, kad aptariama 1 priemonė, kaip nurodyta ginčijamo sprendimo 60 konstatuojamojoje dalyje, buvo suteikta individualiais ieškovei skirtais sprendimais dėl veiklos licencijos. Todėl ieškovė neturėtų ginčyti aplinkybės, kad ji buvo vienintelė įmonė, kuriai taikyta ši priemonė.
- 117 Iš jurisprudencijos matyti, kad atrankiojo pobūdžio sąlyga skiriasi, nelygu ar atitinkama priemonė yra numatyta kaip bendra pagalbos schema, ar kaip individuali pagalba. Pastaruoju atveju nustačius ekonominę naudą iš principo galima preziumuoti jos atrankųjį pobūdį (2015 m. birželio 4 d. Sprendimo *Komisija / MOL*, C-15/14 P, EU:C:2015:362, 60 punktą; šiuo klausimu taip pat žr. 2016 m. spalio 26 d. Sprendimo *Orange / Komisija*, C-211/15 P, EU:C:2016:798, 53 ir 54 punktus).
- 118 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad Komisija nepadarė vertinimo klaidos, kai ginčijamo sprendimo 82–85 konstatuojamosiose dalyse nusprendė, kad 1 priemonė suteikė ieškovei atrankųjį pranašumą.
- 119 Penkta, dėl ieškovės subsidiariai pateikto argumento, susijusio su tariama pagalbos dydžio apskaičiavimo klaida, pažeidžiant Reglamento 2015/1589 16 straipsnio 1 dalį, reikia konstatuoti, kad ieškovė šiuo atžvilgiu pakartoja daugumą kaltinimų, kurie jau buvo suformuluoti šiame ieškinio pagrinde ir atmesti šio sprendimo 100–113 punktuose.
- 120 Konkrečiai kalbant, reikia pabrėžti, kad Komisija nusprendė, jog nacionalinių institucijų 2015 ir 2016 m. peržiūrėtas garantijų dydis remiantis *Tribunal Superior de Justicia de Cataluña* (Katalonijos aukštesnysis teisingumo teismas) sprendimais gali būti laikomas tinkamu pagal FER tyrimo rezultatus.
- 121 Kaip nurodyta šio sprendimo 99–113 punktuose, Komisija, atsižvelgusi į FER tyrimą, nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos ir vertinimo klaidos, kai rėmėsi *Tribunal Superior de Justicia de Cataluña* (Katalonijos aukštesnysis teisingumo teismas) sprendimais.
- 122 Be to, Komisija pažymi, o ieškovė šiuo klausimu neginčija, kad nustatytas atkūrimo išlaidų dydis buvo mažiausias iš visų turimų vertinimų ir kad šis dydis dar buvo sumažintas taikant Dekreto Nr. 202/1994 3 straipsnį, kuriame numatytas sumažinimas 50 % kasybos veiklos, nevykdomos ypatingos svarbos natūraliose gamtinėse zonose, atžvilgiu.
- 123 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, negalima pritarti ieškovės subsidiariai nurodytam argumentui, todėl turi būti atmestas visas ieškinio antrasis pagrindas.

Dėl ieškinio trečiojo pagrindo, grindžiamo teisėtų lūkesčių apsaugos ir teisinio saugumo principų pažeidimu

- 124 Ieškovė teigia, kad darant prielaidą, jog Bendrasis Teismas manys, kad 1 priemonė yra su vidaus rinka nesuderinama valstybės pagalba, jis turėtų panaikinti ginčijamą sprendimą tiek, kiek juo įpareigojama susigražinti šią pagalbą.

- 125 Visų pirma sprendimas dėl susigrąžinimo pažeidžia ieškovės teisėtus lūkesčius dėl iš pradžių nustatytų finansinių garantijų dydžio teisėtumo. Nors jurisprudencijoje buvo išaiškinta, kad įmonė negali remtis teisėtais lūkesčiais siekiant ginčyti neteisėtos pagalbos susigrąžinimą, nagrinėjamu atveju susiklostė išimtinės aplinkybės, kurios galėjo pagrįsti tokius lūkesčius. Pirma, ieškovei kilo teisėtų lūkesčių dėl to, kad negavo neteisėtos pagalbos, atsižvelgiant į ankstesnį Komisijos sprendimą byloje, kurioje buvo priimtas šio sprendimo 47 punkte minėtas Sprendimas *SNIACE*, ir į pažeidimo procedūrą prieš Ispanijos valstybę dėl išipareigojimų pagal Direktyvą 2006/21 nevykdymo. Ši pažeidimo procedūra nebuvo susijusi su finansinių garantijų, numatytų minėtos direktyvos 14 straipsnyje, dydžiu. Darant prielaidą, kad Bendrasis Teismas manytų, jog šių įrodymų nepakanka tokiems lūkesčiams pagrįsti, ieškovė tvirtina, kad vis dėlto jai pagrįstai kilo tokių lūkesčių, nes sąlygos, leidžiančios nustatyti, ar priemonė gali būti laikoma pagalba, dėl kurios turi būti pateiktas pranešimas, nagrinėjamu atveju buvo sudėtingos ir sunkiai taikomos, todėl ji atsidūrė neaiškioje padėtyje.
- 126 Antra, ieškovė tvirtina, kad ji, kaip protingas ir rūpestingas ūkio subjektas, negalėjo numatyti, jog Komisija manys, kad finansinių garantijų, skirtų padengti su aplinkosaugos reikalavimais susijusioms išlaidoms, nustatymas yra neteisėta pagalba, atsižvelgiant į šio sprendimo 125 punkte nurodytas ypatingas aplinkybes. Konkrečiai kalbant, ieškovė mano, kad šios bylos naujumas susijęs ne su klausimu, ar suteiktas pranašumas, bet su tuo, kad Komisija konstatavo valstybės išteklių pervedimą. Be to, iš ankstesnės Komisijos sprendimų priėmimo praktikos, visų pirma iš 2004 m. rugpjūčio 2 d. Sprendimo 2006/621/EB dėl valstybės paramos, kurią Prancūzija skiria *France Télécom* (OL L 257, 2006, p. 11), matyti, kad neteisėtos valstybės pagalbos susigrąžinimas nėra tinkamas, nes tai prieštarautų pagalbos gavėjo teisėtiems lūkesčiams.
- 127 Trečia, nagrinėjamu atveju teisėti lūkesčiai yra viršesni už bet kokią kitą su viešąja tvarka susijusį interesą, kuris galėtų konkuruoti su susigrąžinimo interesu. Iš tikrųjų pernelyg mažas garantijų dydis turėjo tik nedidelį poveikį rinkai, todėl pagalbos susigrąžinimas siekiant ištaisyti konkurencijos iškreipimą šiuo atveju nėra pateisinamas.
- 128 Antra vertus, Ieškovė tvirtina, kad ginčijamu sprendimu pažeidžiamas teisinio saugumo principas, nes išvada, kad finansinių garantijų dydžio nustatymas siekiant užtikrinti išipareigojimų aplinkosaugos srityje laikymąsi yra neteisėta pagalba, nėra pakankamai aiški ir tiksli, atsižvelgiant į taisykles valstybės pagalbos srityje, be to pažeidžiamas Reglamento 2015/1589 16 straipsnis. Ieškovė remiasi 2008 m. spalio 21 d. Komisijos sprendimu 2009/174/EB dėl priemonės C 35/04, kurią Vengrija įgyvendino *Postabank* ir *Takaréképénztár Rt./Erste Bank Hungary Nyrt* naudai (OL L 62, 2009, p. 14), kuriame Komisija nusprendė nesusigrąžinti neteisėtos pagalbos, nes tai pažeistų teisinio saugumo principą.
- 129 Komisija ginčija ieškovės argumentus.
- 130 Remiantis suformuota Teisingumo Teismo jurisprudencija, pagalbos neteisėtumo konstatavimo loginė pasekmė yra jos panaikinimas susigrąžinant, kad būtų atkurta ankstesnė padėtis. Pagrindinis tikslas, kurio siekiama neteisėtai suteiktos valstybės pagalbos susigrąžinimu, yra panaikinti konkurencijos iškreipimą, kurį lėmė dėl tokios pagalbos suteiktas konkurencinis pranašumas. Gražindamas pagalbą gavėjas praranda rinkoje turėtą, palyginti su savo konkurentais, pranašumą, ir taip atkuriamą iki pagalbos suteikimo buvusią padėtį (2019 m. kovo 5 d. Sprendimo *Eesti Pagar*, C-349/17, EU:C:2019:172, 131 punktas).
- 131 Remiantis šia grąžinimo funkcija darytina išvada, kad pagal bendrąją taisyklę, išskyrus išimtines aplinkybes, Komisija negali nesilaikyti Teisingumo Teismo jurisprudencijoje jai pripažintos diskrecijos, reikalaujama iš valstybės narės susigrąžinti kaip neteisėtą pagalbą skirtas sumas, nes ji tik atkuria pirminę padėtį (2009 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *Diputación Foral de Álava ir kt. / Komisija*, T-227/01–T-229/01, T-265/01, T-266/01 ir T-270/01, Rink., EU:T:2009:315, 373 punktas).

- 132 Dėl teiginio, susijusio su teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu, pažymėtina, kad pagal suformuotą jurisprudenciją teisė remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principu taikoma kiekvienam asmeniui, kuriam Sąjungos institucija sukėlė pagrįstų lūkesčių dėl suteiktų konkrečių garantijų (žr. 2011 m. liepos 21 d. Sprendimo *Alcoa Trasformazioni / Komisija*, C-194/09 P, EU:C:2011:497, 71 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Tokias garantijas, neatsižvelgiant į jų pateikimo formą, sudaro tiksli, nesąlyginė ir tikrovę atitinkanti informacija iš teisėtų ir patikimų šaltinių. Tačiau šio principo pažeidimu negalima remtis tuo atveju, kai administracija tikslų garantijų nesuteikė (žr. 2006 m. vasario 14 d. Sprendimo *TEA-CEGOS ir kt. / Komisija*, T-376/05 ir T-383/05, EU:T:2006:47, 88 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 133 Šis principas, kuris konkrečiai taikomas valstybės pagalbos kontrolės srityje pagal Reglamento 2015/1589 16 straipsnį, reiškia, kad pagalbos gavėjo teisėtų lūkesčių apsauga galima remtis su sąlyga, kad jis turi tikslų, iš pozityvių Komisijos veiksmų kylančių garantijų, leidžiančių jam manyti, kad tam tikra priemonė nėra valstybės pagalba, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį (pagal analogiją žr. 2009 m. lapkričio 30 d. Sprendimo *Prancūzija ir France Télécom / Komisija*, T-427/04 ir T-17/05, EU:T:2009:474, 261 punktą).
- 134 Be to, reikia priminti, kad pareiga pranešti yra viena iš pagrindinių SESV įtvirtintų kontrolės sistemos sudedamųjų dalių valstybės pagalbos srityje. Pagal šią sistemą valstybės narės privalo, pirma, pranešti Komisijai apie kiekvieną priemonę, kuria siekiama teikti ar keisti pagalbą, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, antra, neįgyvendinti šios priemonės, kaip numatyta SESV 108 straipsnio 3 dalyje, kol minėta institucija priims galutinį sprendimą dėl šios priemonės.
- 135 Todėl atsižvelgiant į privalomąjį Komisijos atliekamos valstybės pagalbos kontrolės pobūdį įmonės pagalbos gavėjos iš esmės gali turėti teisėtų lūkesčių dėl pagalbos teisėtumo tik tuomet, jeigu ji buvo suteikta laikantis SESV 108 straipsnyje nustatytos procedūros ir rūpestingas ūkio subjektas paprastai turi įsitikinti, kad šios procedūros buvo laikomasi. Konkrečiai kalbant, kai pagalba buvo suteikta apie ją iš anksto nepranešus Komisijai ir dėl to pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį ji yra neteisėta, pagalbos gavėjas negali turėti teisėtų lūkesčių dėl šios pagalbos suteikimo teisėtumo (2004 m. lapkričio 11 d. Sprendimo *Demesa ir Territorio Histórico de Álava / Komisija*, C-183/02 P ir C-187/02 P, EU:C:2004:701, 44 ir 45 punktai ir 2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimo *France Télécom / Komisija*, C-81/10 P, EU:C:2011:811, 59 punktas).
- 136 Vis dėlto pagal jurisprudenciją negalima atmesti neteisėtos pagalbos gavėjo galimybės pasiremti išimtinėmis aplinkybėmis, galėjusiomis teisėtai pagrįsti jo pasitikėjimą šios pagalbos teisėtumu, todėl priešintis jos gražinimui (šiuo klausimu žr. 2009 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *Diputación Foral de Álava ir kt. / Komisija*, T-30/01–T-32/01 ir T-86/02–T-88/02, EU:T:2009:314, 282 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 137 Taip pat buvo nuspręsta, kad paprastai rūpestingas ūkio subjektas turi galėti įsitikinti, jog šios procedūros buvo laikomasi (šiuo klausimu žr. 1990 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Komisija / Vokietija*, C-5/89, EU:C:1990:320, 14 punktą ir 1997 m. sausio 14 d. Sprendimo *Ispanija / Komisija*, C-169/95, EU:C:1997:10, 51 punktą).
- 138 Be to, remiantis suformuota jurisprudencija pagal teisinio saugumo principą reikalaujama, kad Sąjungos teisės aktai būtų visiškai aiškūs ir kad teisės subjektai galėtų numatyti šių aktų taikymą (žr. 2011 m. liepos 21 d. Sprendimo *Alcoa Trasformazioni / Komisija*, C-194/09 P, EU:C:2011:497, 71 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 139 Pirma, kalbant apie tariamą teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimą, reikia pažymėti, kad iš šio sprendimo 132–136 punktuose nurodytos jurisprudencijos matyti, jog ieškovė, siekdama veiksmingai remtis šiuo principu, turi įrodyti, kad gavo pakankamai tikslų, besąlyginių ir tarpusavyje derančių

- patikinimų, kylančių iš pozityvių Komisijos veiksmų, leidžiančių jai manyti, kad tam tikra priemonė nėra valstybės pagalba ar yra išimtinių aplinkybių, kurios galėjo teisėtai pagrįsti jos lūkesčius dėl šios pagalbos teisėtumo.
- 140 Nagrinėjamu atveju ieškovė iš esmės nurodo, pirma, šio sprendimo 47 punkte minėtą Sprendimą *SNIACE*, nes Komisija šioje byloje tariamai padarė išvadą, kad Ispanijos valstybės nesiėmimas priemonių, jog būtų užtikrintas teisinių įsipareigojimų aplinkos srityje laikymasis, nebuvo valstybės pagalba, nes neapėmė jokio išteklių pervedimo ir, antra, Komisijos prieš Ispanijos valstybę pradėta pažeidimo procedūra dėl įsipareigojimų, kylančių iš Direktyvos 2006/21 ir 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/60/EB, nustatančios Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 5 t., p. 275), nevykdymo tiek, kiek ši procedūra nebuvo susijusi su pernelyg mažo finansinių garantijų dydžio atsižvelgiant į Direktyvos 2006/21 14 straipsnį nustatymu. Ieškovės teigimu, niekas neleidžia daryti prielaidos, kad Komisija Ispanijos valdžios institucijų vykdomą šios direktyvos įgyvendinimą laikė suteikiančiu pranašumą, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.
- 141 Vis dėlto, pirma, precedentas negali būti laikomas tiksliais, besąlyginėmis ir tarpusavyje derančiomis garantijomis, nes juo nebuvo siekiama išanalizuoti konkrečią ieškovės padėtį.
- 142 Bet kuriuo atveju, kalbant apie ankstesnę praktiką, šio sprendimo 79 punkte jau buvo priminta, kad ji nėra privaloma Komisijai, kuri savo vertinimą turi pagrįsti tik taikomomis SESV ir antrinės teisės nuostatomis.
- 143 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ieškovė negali remtis ankstesniu sprendimu byloje *SNIACE* nei nurodydama tiksliai, besąlygines ir tarpusavyje derančias garantijas, nei išimtinės aplinkybes.
- 144 Antra, dėl pažeidimo procedūros, kuri buvo pradėta prieš Ispanijos valstybę dėl Direktyvos 2006/21 ir Direktyvos 2000/60 pažeidimo, reikia pabrėžti, kaip nurodo ir Komisija, kad aplinkybė, jog per tokią procedūrą, kuri turėjo kitą tikslą, t. y. Sąjungos aplinkos apsaugos teisės aktų pažeidimą, ji nesirėmė SESV 107 straipsnio pažeidimu, ieškovė negalėjo turėti teisėtų lūkesčių dėl to, kad Komisija daugiau nebenagrinės kitų aspektų, galinčių lemti SESV 107 straipsnio pažeidimą.
- 145 Taigi tai, kad Komisija per šio sprendimo 144 punkte minėtą pažeidimo procedūrą nesirėmė taisyklių valstybės pagalbos srityje pažeidimu, atsižvelgiant į pernelyg mažas garantijas, kurias pateikė priemonės gavėjas, nėra nei tikslis, besąlyginės ar tarpusavyje derančios garantijos, nei išimtinės aplinkybės, galinčios pagrįsti kokį nors ieškovės teisėtą lūkestį, kad 1 priemonė buvo teisėta.
- 146 Trečia, dėl ieškovės teiginio, kad, atsižvelgiant į nedidelę pagalbos sumą, nagrinėjamu atveju teisėti lūkesčiai yra viršesni už bet kokius kitus viešosios tvarkos interesus, pakanka priminti, kad, viena vertus, pagal Reglamento 2015/1589 16 straipsnio 1 dalį Komisija iš esmės privalo nuspręsti, kad valstybė susigrąžintų pagalbą, jei konstatuojamas jos neteisėtumas, ir kad šioje nuostatoje nenustatyta riba, žemiau kurios Komisija turi diskreciją dėl sprendimo susigrąžinti pagalbą.
- 147 Kita vertus, kaip konstatuota šio sprendimo 130 punkte, pagalba turi būti susigrąžinta siekiant atkurti konkurencijos vidaus rinkoje sąlygas. Kadangi dėl to, kad pagalbos dydis yra nedidelis, negalima atmesti konkurencijos iškraipymo (šiuo klausimu žr. 2003 m. liepos 24 d. Sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, EU:C:2003:415, 81 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją), jis taip pat negali pateisinti sprendimo nesusigrąžinti minėtos pagalbos.
- 148 Taigi reikia atmesti ieškovės argumentą.

- 149 Antra, kalbant apie tariamą teisinio saugumo principo pažeidimą dėl tų pačių priežasčių, kurios nurodytos šio sprendimo 141–145 ir 147 punktuose, pažymėtina, kad ieškovės biudžetui tenkančios naštos sumažinimo dėl pernelyg mažo finansinių garantijų dydžio nustatymo kvalifikavimas kaip pagalbos negali būti laikomas neprognozuojamu šiai ieškovei, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 138 punkte nurodytą jurisprudenciją, todėl ir prieštaraujančiu teisinio saugumo principui.
- 150 Kadangi ieškovė patikslina, kad Komisijos atlikto kvalifikavimo tariamą naujumą ir neprognozuojamą pobūdį lemia konstatavimas, kad 1 priemonė pasireiškia valstybės išteklių pervedimu, reikia konstatuoti, kad atidus ir nuovokus ūkio subjektas taip pat negalėjo nenumatyti išvados, jog dėl 1 priemonės buvo padidinta valstybės biudžetui tenkanti rizika, atsižvelgiant į Ispanijos valstybei tenkančią papildomą pareigą įsikišti ieškovei vykdant aplinkos apsaugos išsipareigojimus, nepaisant to, kad Komisijos sprendimų praktikoje nebuvo identiškų precedentų. Iš tiesų 1 priemonė neišvengiamai lėmė valstybei tenkančios pareigos remiantis ieškovei žinomomis taikytinomis teisės nuostatomis įsikišimo jos nemokumo atveju rizikos padidėjimą.
- 151 Be to, kadangi ieškovė nurodo ankstesnį Komisijos sprendimą byloje *Postabank*, minėtą šio sprendimo 128 punkte, kuriame Komisija nusprendė nesusigrąžinti nagrinėjamos pagalbos, nes susigrąžinimas prieštarautų teisinio saugumo principui, šis argumentas turi būti atmestas, pirma, pagal analogiją su šio sprendimo 79 punkte priminta jurisprudencija ir, antra, atsižvelgiant į svarbius šios bylos ir bylos *Postabank* faktinių aplinkybių skirtumus. Iš tiesų pakanka konstatuoti, kaip tai daro Komisija, kad pastaroji byla buvo susijusi su labai ypatingu Vengrijos stojimo į Sąjungą kontekstu ir ūkio subjektų netikrumu dėl jos išsipareigojimų. Vis dėlto nagrinėjamoje byloje ieškovė nuo 2011 m. spalio 11 d. *Tribunal Superior de Justicia de Cataluña* (Katalonijos aukštesnysis teisingumo teismas) sprendimo suvokė, kad suteiktų finansinių garantijų dydis buvo per mažas, kad būtų galima tinkamai atkurti aplinką jos aikštelėse.
- 152 Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad reikia atmesti visą ieškinio trečiąjį pagrindą.

Dėl ieškinio ketvirtojo pagrindo, grindžiamo SESV 107 straipsnio 1 dalies pažeidimu, nes Komisija nusprendė, kad 4 priemonė suteikė atrankųjį pranašumą

- 153 Ieškovė tvirtina, kad Komisija neįrodė to, kad Vilafrunso sąvartos uždengimas buvo vienas iš jai tenkančių aplinkos apsaugos išsipareigojimų, nei to, kad Ispanijos viešosios valdžios institucijų patirtos išlaidos yra išlaidos, kurias ji būtų turėjusi padengti, jei viešosios valdžios institucijos neuždengtų sąvartos, ir iš esmės ginčija ginčijamo sprendimo 138 konstatuojamąją dalį. Ieškovės teigimu, Komisija turėjo įrodyti, kad jos finansinė padėtis tapo geresnė dėl 4 priemonės, palyginti su ta, kuri būtų buvusi nesant šios priemonės. Tokia analizė turėjo būti atlikta remiantis ieškovės teisinių pareigų tikslaus pobūdžio ir apimties vertinimu ir atsižvelgiant į su jomis susijusias būtinas išlaidas. Vienintelė ieškovei pagal Ispanijos įstatymo dėl kasyklų 121 straipsnį tenkanti pareiga yra imtis aplinkos atkūrimo priemonių. Ieškovė ėmėsi tokių priemonių. Kadangi Ispanijos valdžios institucijų sprendimas uždengti Vilafrunso sąvartą lėmė gerokai didesnes išlaidas, nei buvo apskaičiuotos atkūrimo plane, ieškovė atsidūrė mažiau palankioje (ne labiau palankioje) padėtyje, palyginti su padėtimi, kurioje ji būtų buvusi nesant Vilafrunso sąvartos uždengimo. Todėl pagal jį nesuteikiama jokie pranašumo.
- 154 Ieškovė patikslina, kad Komisija neįrodė, jog Vilafrunso sąvartos uždengimo finansavimas iš tikrųjų pagerino jos finansinę padėtį ar palengvino našta, kuri paprastai apsunkintų jos biudžetą. Be to, ieškovė primena, kad Vilafrunso sąvartos kasyklose nebebuvo vykdoma veikla, todėl joje nesusidarė atliekų ir nekilo papildomo taršos pavojaus. Be to, Komisija nepagrindė savo teiginio, kad kilo ieškovės civilinės ir baudžiamosios atsakomybės už kasyklą, kurioje, priešingai nei jos turimose kitose kasyklose, veikla nebebuvo vykdoma, rizika. Todėl teismų sprendimai, į kuriuos daroma nuoroda ginčijamo sprendimo 138 konstatuojamojoje dalyje, neturi reikšmės siekiant pagrįsti kokią nors atsakomybės riziką, kiek tai susiję su Vilafrunso kasyklomis, kuri dėl to yra vien hipotetinė. Be to, tai, kad sąvartų uždengimo

- praktika buvo įprasta praktika kitose valstybėse narėse, neturi jokios reikšmės siekiant pagrįsti išvadą, kad ieškovė turėjo imtis papildomų priemonių, be tų, kurios buvo numatytos jos 2008 m. atkūrimo plane.
- 155 Be to, Komisija nepagrindė teiginio, kad dėl sustiprintos apsaugos bet kuriuo atveju naudą turėjo ieškovė (dėl taršos ir pareigos padengti galimus nuostolius aplinkai rizikos sumažinimo). Beje, ji niekaip nepagrindė išvados, kurią padarė ginčijamo sprendimo 159 konstatuojamojoje dalyje, kad ieškovės priemonės, numatytos pagal jos atkūrimo planą, nebūtų užtikrinusios adekvataus aplinkos apsaugos lygio. Be to, Vilafrunso sąvartos uždengimas sumažintų minėtos sąvartos ekonominę vertę, nes joks potencialiai suinteresuotas ūkio subjektas negalėtų eksploatuoti šioje sąvartoje esančios druskos. Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad Komisija teisiškai pakankamai neįrodė, jog 4 priemone ieškovei buvo suteiktas ekonominis pranašumas.
- 156 Komisija nesutinka su ieškovės argumentais.
- 157 Remiantis suformuota jurisprudencija, sąvoka „pagalba“ apima ne tik suteiktą teigiamą naudą, kaip yra tikslinių dotacijų atveju, bet ir įvairių formų priemones, kuriomis sumažinami paprastai į įmonės biudžetą įtraukti mokėjimai, ir nors jos nėra tikslinės dotacijos siaurąja žodžio prasme, vis dėlto yra tokio paties pobūdžio ir daro vienodą poveikį (žr. 2017 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Komisija / Frucona Košice*, C-300/16 P, EU:C:2017:706, 20 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Taigi valstybės pagalba laikoma intervencija, kad ir kokia būtų jos forma, galinti tiesiogiai ar netiesiogiai suteikti įmonėms pranašumą, arba kuri laikytina ekonomine nauda, kurios ją gaunanti įmonė nebūtų gavusi įprastomis rinkos sąlygomis (2003 m. liepos 24 d. Sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, EU:C:2003:415, 84 punktą ir 2011 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Komisija / Nyderlandai*, C-279/08 P, EU:C:2011:551, 87 punktą).
- 158 Nagrinėdama tai, kas yra pranašumas, Komisija turi įvertinti, ar ieškovė tiesiogiai arba netiesiogiai gavo naudą arba įgijo pranašumą, kurio nebūtų įgijusi įprastomis rinkos sąlygomis.
- 159 Nagrinėjama atveju ginčijamo sprendimo 138 konstatuojamojoje dalyje Komisija nusprendė, kad, neatsižvelgiant į ieškovės išipareigojimų dėl Vilafrunso mastą, su tuo, kad dėl 7,9 mln. EUR valstybės investicijos į daug geresnę aplinkos apsaugą, kuri iš esmės reiškia, kad aplinka kasyklos aikštelės teritorijoje atkurta, ieškovei iš esmės nepatyrus jokių investicinių išlaidų ir ieškovė iš tiesų neįgijo jokio ekonominio pranašumo, sutikti negalima.
- 160 Be to, Komisija patikslino, kad jeigu ši pagalba nebūtų suteikta, alternatyviomis priemonėmis nebūtų galima užtikrinti tokios geros ir ilgalaikės apsaugos, o ieškovė patirtų riziką, kad teks šalinti taršos padarinius, todėl įrenginį pastačius iš valstybinių išteklių, ieškovė galėjo geriau užkirsti kelią taršai, sumažinti poveikio aplinkai riziką ateityje ir užtikrinti ilgalaikį aplinkos atkūrimą sąvartos teritorijoje.
- 161 Ieškovė ginčija šį vertinimą ir iš esmės mano, kad Vilafrunso sąvartos uždengimo priemonė buvo nuo viešosios valdžios institucijų nepriklausomas sprendimas, kuriuo buvo viršyti jai tenkantys aplinkos apsaugos išipareigojimai ir kurio ji neprivalėjo priimti, taigi negali būti teigiama, kad ji iš to gavo naudą.
- 162 Visų pirma neginčijama, kad Vilafrunso sąvartos uždengimas yra veiksminga ir ilgalaikė apsaugos nuo taršos priemonė. Ieškovė per posėdį patvirtino neginčijanti tokios išvados ir tik pabrėžė, kad jos 2008 m. plane numatytos atkūrimo priemonės būtų užtikrinusios tokią pat veiksmingą apsaugą. Taigi ji juo labiau neteigė, kad sąvartos uždengimo priemonė buvo neproporcinga.
- 163 Antra, tai, kad sąvartos uždengimas yra veiksminga, ilgalaikė ir ne neproporcinga priemonė kovoti su tarša, savaime reiškia, kad ši priemonė padėjo išspręsti taršos problemą, už kurios pasekmes turi atsakyti ieškovė. Neatsižvelgiant į konkrečias pareigas ir, be kita ko, techniškai pakankamas ar tinkamesnes priemones užtikrinti aplinkos Vilafrunso aikštelėje atkūrimą, reikia konstatuoti, kad pagal

ginčijamo sprendimo 131–136 konstatuojamosiose dalyse minėtus taikytinus nacionalinės ir Sąjungos teisės aktus, taip pat įrenginio pardavimo ieškovei sutartį, ieškovei teko bendra atsakomybė nuolat atlyginti galimas neigiamas taršos ir minėto įrenginio valdymo pasekmes.

- 164 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ieškovės argumentai, kad jos atžvilgiu nebuvo nustatytos pareigos uždengti sąvartą ar imtis brangesnių aplinkos atkūrimo priemonių nei paprasčiausių izoliavimo priemonių, numatytų jos 2008 m. aplinkos atkūrimo plane, kurių, jos nuomone, pakako tam, kad ji įvykdytų savo teises aplinkos apsaugos pareigas, nes Vilafrunso aikštelėje veikla jau nebevykdoma, neturi reikšmės vertinant jos pranašumo dėl 4 priemonės buvimą, atsižvelgiant į tai, kad sąvartos uždengimas buvo veiksminga ir ilgalaikė priemonė, leidžianti ieškovei labai ilgą laikotarpį nebesiimti kitų aplinkos apsaugos priemonių.
- 165 Trečia, valstybės intervencija, kurią sudaro Vilafrunso sąvartai uždengti skirta 7,9 mln. EUR investicija, dėl kurios buvo nuspręsta ir kuri buvo visiškai finansuojama valdžios institucijų, yra pozityvi paslauga, kaip ir subsidija, dėl kurios ieškovė neišvengiamai įgyja pranašumą; ieškovė dėl sąvartos uždengimo labai ilgą laikotarpį neturės imtis jokių aplinkos atkūrimo priemonių. Be to, net darant prielaidą, kad, kaip teigia ieškovė, 2008 m. atkūrimo plane numatytos izoliavimo priemonės galėjo trumpam laikui užtikrinti nuotekų iš sąvartos kontrolę, vis dėlto, jei ieškovė per vidutinį ar ilgą laikotarpį turėtų imtis kitų didesnės apimties veiksmų, ji turėtų padengti su tuo susijusias išlaidas ateityje. Todėl 4 priemonė neginčijamai suteikė naudos ieškovei, sumažinant Vilafrunso aikštelės pavojų aplinkai ateityje.
- 166 Kadangi ieškovė tvirtina, kad Komisija nenustatė šios rizikos ateityje, reikia pažymėti, pirma, kad šios rizikos svarbos Komisija negalėjo numatyti ar išreikšti skaičiais. Ginčijamo sprendimo 158 konstatuojamojoje dalyje Komisija pripažino, kad konkrečių Sąjungos nuostatų, kuriose būtų nustatyta, kokį aplinkos apsaugos lygį reikia pasiekti Vilafrunso atliekų sąvartos teritorijoje, nėra. Kita vertus, dėl šios priežasties Komisija rėmėsi dviem nacionalinių teismų sprendimais, kuriuose buvo pripažinta tiek civilinė, tiek baudžiamoji ieškovės atsakomybė už žalą aplinkai dėl kitų kasyklų, atsižvelgiant į nuotekas iš kasyklų, dėl kurių buvo priimtos tik „švelnios“ priemonės, ir iš to padarė išvadą, kad iš tiesų tokia rizika ateityje galėjo būti ir dėl Vilafrunso aikštelės. Be to, Komisija nusprendė, kad ir kitose šalyse, siekiant išspręsti besitęsiančias problemas dėl nuotekų iš kalio kasyklų, buvo imtasi sąvartos uždengimo priemonės. Priešingai, nei teigia ieškovė, Komisija turėjo teisę atsižvelgti į šią informaciją, siekdama nustatyti, ar panašu, kad ateityje taip pat gali kilti pavojus dėl Vilafrunso sąvartos, nors ji ir negalėjo jos tiksliai apskaičiuoti.
- 167 Ketvirta, reikia pabrėžti, kad bet kuriuo atveju darant prielaidą, jog Komisija ginčijamame sprendime nenustatė būsimos rizikos, iš ginčijamo sprendimo 159 ir 162 konstatuojamųjų dalių matyti, kad Komisija pripažino, jog ieškovė buvo visiškai teisėtoje padėtyje, kiek tai susiję su jos aplinkos apsaugos įsipareigojimų laikymusi, ir kad 4 priemonė valstybė nusprendė nustatyti didesnę aplinkos apsaugos lygį, nei buvo būtina priimant ginčijamą sprendimą. Iš tiesų minėta priemonė buvo bandomojo projekto, kurio tikslas – patikrinti sąvartų uždengimo metodo reikšmę sprendžiant Ljobregato (Ispanija) regiono aplinkos apsaugos problemas, dalis, todėl tai buvo bendrasis viešasis interesas.
- 168 Pirma, valstybė, siekdama bendrojo viešojo intereso, gali nuspręsti taikyti didesnę aplinkos apsaugos lygį nei reikalaujamas minimumas ir *a fortiori* gali nuspręsti imtis tam tikru momentu dar nebūtinų priemonių, bet kurios gali būti būtinos ateityje. Tačiau tai nereiškia, kad ieškovė, kaip vienos iš teritorijų, kurioms taikoma valstybės priemonė, savininkė, yra atleista nuo pareigos padengti su tuo susijusias išlaidas.
- 169 Iš tiesų, kaip priminta 2008 m. gairių 9 punkte, valstybės narės gali nustatyti griežtesnius aplinkos apsaugos reikalavimus nei Sąjungos nustatytieji tam, kad būtų maksimaliai sumažinti neigiami išoriniai padariniai, kuriuos sukėlė aplinkai žalą galinti daryti ekonominė veikla dėl jos keliamos taršos.

- 170 Remiantis principu „teršėjas moka“, į kurį daroma nuoroda 2008 m. gairių 7 ir 8 punktuose, šiuos neigiamus išorinius padarinius galima įveikti, užtikrinant, kad teršėjas mokėtų už savo sukeltą taršą, t. y. jeigu jis įtraukia visas aplinkos apsaugos išlaidas į savo sąnaudas; taip siekiama, kad (įmonės padengiamos) privačios išlaidos atspindėtų realias ekonominės veiklos socialines išlaidas. Principą „teršėjas moka“ galima įgyvendinti nustatant privalomus aplinkos apsaugos standartus arba rinkos priemonėmis. Pagal kai kurias iš rinkos priemonių valstybės pagalbą galima teikti visoms arba kelioms įmonėms, kurioms taikomos šios priemonės. Būtent siekdamas gerinti aplinkos apsaugą valstybės narės, remiantis 2008 m. gairių 10 punktu, gali norėti pasinaudoti valstybės pagalba, individualiai skatindamos aplinkos apsaugą gerinti labiau, nei reikalaujama pagal Sąjungos standartus, arba gerinti aplinkos apsaugą, kai tokių standartų nėra.
- 171 Antra, pagal taikytinus nacionalinės teisės aktus, ypač pagal Ispanijos įstatymo dėl kasyklų 121 straipsnį, kasyklos, kurioje veikla nebevykdoma, savininkas privalo laikytis už kasyklų veiklą atsakingų institucijų patvirtintų atkūrimo planų. Reikia pripažinti, kad nagrinėjamu atveju kompetentingos valdžios institucijos patvirtino Vilafrunso kasyklos uždengimo priemonę.
- 172 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad Komisija atsižvelgė į aplinkybę, jog Ispanijos valstybė pasirinko aukštesnio lygio aplinkos apsaugos lygį, ir į tai atsižvelgė, nagrinėdama pagalbos suderinamumą, kai padarė išvadą, kad tik 3 985 109,70 EUR suma, o ne visos valstybės investicijos, siekiančios 7 887 571 EUR, turi būti susigrąžinta iš įmonės taikant 2008 m. gaires.
- 173 Penkta, dėl ieškovės tvirtinimo, kad Vilafrunso sąvartos uždengimas veikia pablogino jos ekonominę padėtį, nes dėl šios priemonės sąvarta prarado savo ekonominę vertę, kadangi jos negalima eksploatuoti išgaunant ir parduodant druską, pakanka konstatuoti, kad ieškovė neįrodė ir nepagrindė pajamų, kurias prarado, dydžio ir ar šios galimos pajamos turėjo būti įvertintos atsižvelgiant į išlaidas, kurias ji būtų privalėjusi užtikrinti per eksploatavimą.
- 174 Bet kuriuo atveju tariamas Vilafrunso sąvartos vertės sumažinimas neturi reikšmės pranašumo buvimo konstatavimui, nebent būtų manoma, kad šis vertės sumažinimas yra ekonomiškai svarbesnis nei nauda, gauta dėl jos aplinkos tvaraus atkūrimo, o to ieškovė neįrodė.
- 175 Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad reikia atmesti ieškinio ketvirtąjį pagrindą.

Dėl ieškinio penktojo pagrindo, grindžiamo Reglamento 2015/1589 16 straipsnio 1 dalies pažeidimu, nes Komisija neteisingai nustatė galimos pagalbos taikant 4 priemonę dydį

- 176 Ieškovė tvirtina, kad tuo atveju, jei Bendrasis Teismas nuspręstų, kad 4 priemonė yra pagalba, ginčijamu sprendimu buvo pažeistas Reglamento 2015/1589 16 straipsnis, nes jame nebuvo tinkamai nustatytas tariamos valstybės pagalbos dydis. Iš tikrųjų Komisija klaidingai atsižvelgė į viešosios valdžios institucijų patirtas investicines išlaidas dėl sąvartos uždengimo, padidintas iš šių investicijų išplaukiančiomis eksploatavimo pajamomis ir sumažintas priežiūros ir eksploatavimo išlaidomis, kurias padengė gavėjas dėl investicijų. Komisija turėjo atsižvelgti daugiausia į sumą, gautą dėl ekonominio pranašumo, kurią ji būtų turėjusi išleisti dėl atkūrimo priemonių, kurių turėjo imtis pagal 2008 m. planą, nes ji viršijo priežiūros ir eksploatavimo išlaidas, susijusias su 4 priemone. Ši suma buvo nedidelė, todėl Komisija turėjo padaryti išvadą, kad nėra pranašumo. Ieškovė pakartoja, kad, priešingai, dėl Vilafrunso sąvartos uždengimo ji prarado pajamų ir turėjo alternatyviųjų sąnaudų dėl to, kad negali eksploatuoti šioje sąvartoje esančios druskos.
- 177 Komisija nesutinka su ieškovės argumentais.
- 178 Šis ieškinio pagrindas glaudžiai susijęs su ieškinio ketvirtuoju pagrindu ir buvo pateiktas subsidiariai, palyginti su juo.

- 179 Pirmiausia reikia pabrėžti, kaip minėta šio sprendimo 172 punkte, kad Komisija atsižvelgė į tai, jog 4 priemonė buvo aplinkos apsaugos gerinimo priemonė, kurią valdžios institucijos priėmė, siekdamas užtikrinti didesnę apsaugos lygį nei tas, kurio reikalaujama pagal Sąjungos teisės normas, ir taip viršijo ginčijamo sprendimo priėmimo momentu buvusius poreikius, o tai ji pati iš esmės pripažino ginčijamo sprendimo 162 konstatuojamojoje dalyje.
- 180 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ginčijamo sprendimo 157 konstatuojamojoje dalyje Komisija pirmiausia nusprendė, kad pagal 2008 m. gairių 3.1.1 punktą investicinė pagalba, suteikianti įmonėms galimybę taikyti griežtesnius standartus, nei nustatyta Sąjungoje, arba gerinti aplinkos apsaugą tose srityse, kuriose Sąjungos standartų nėra, laikoma suderinama su vidaus rinka.
- 181 Be to, pagal 2008 m. gairių 80 punktą, siekdama nustatyti tinkamų finansuoti išlaidų sumą, ginčijamo sprendimo 161 ir 162 konstatuojamosiose dalyse Komisija atsižvelgė į papildomas investicines išlaidas, būtinas pasiekti aukštesniam aplinkos apsaugos lygiui, palyginti su tuo, kokį lygį įmonė galėtų pasiekti, jeigu jokia pagalba aplinkos apsaugai nebūtų teikiama (t. y. skirtumas tarp valstybės investicijų sumos ir išlaidų, numatytų dėl 2008 m. aplinkos atkūrimo plane nustatytų izoliavimo priemonių). Ginčijamo sprendimo 165 konstatuojamojoje dalyje ji iš šios sumos atėmė veiklos pelną, kuris tokioje veiklos nevykdančioje aikštelėje, kaip Vilafrunso, buvo nulinis, ir pridėjo eksploataavimo pirmaisiais penkeriais metais išlaidas. Taigi Komisija padarė išvadą, kad bendra tinkamų išlaidų suma siekė 7 804 922,60 EUR.
- 182 Galiausiai ginčijamo sprendimo 171 ir 172 konstatuojamosiose dalyse Komisija, taikydama didžiausią galimą pagalbos didelėms įmonėms ribą, nusprendė, kad 50 % tinkamų finansuoti išlaidų, t. y. 3 902 461,30 EUR, galėjo būti laikomos suderinamos su vidaus rinka, taip sumažinant susigrąžintą pagalbą iki 3 985 109,70 EUR.
- 183 Taigi Komisija nurodė iš ieškovės susigrąžinti tik 3 985 109,70 EUR pagalbą, suteiktą taikant 4 priemonę.
- 184 Visų pirma ieškovė nurodo pagalbos sumos, kurią sudaro 4 priemonė, apskaičiavimo klaidą, nes Komisija, atlikdama šį skaičiavimą, atsižvelgė ne į jos 2008 m. atkūrimo planą, bet į 7,9 mln. EUR Ispanijos valstybės investicijas.
- 185 Kadangi šio sprendimo 162–171 punktuose buvo nuspręsta, kad, pirma, Vilafrunso uždengimo priemonė yra pozityvi, veiksminga, ilgalaikė ir ne neproporcinga priemonė siekiant užkirsti kelią nuotekoms ir su minėta sąvarta susijusiai taršos rizikai, kurios išlaidas ieškovė bet kuriuo atveju turėjo padengti, atsižvelgiant į jai tenkančią bendrą pareigą atkurti aplinką sąvartoje, ir suteikianti jai ilgalaikę naudą ir, antra, kad valstybė už šių kasyklų teritorijų valdymą atsakingoms įmonėms galėjo nustatyti aukštesnę aplinkos apsaugos lygį, darytina išvada, kad Komisija ginčijamo sprendimo 165 konstatuojamojoje dalyje teisingai atsižvelgė į valstybės investicijos sumą, kaip į atskaitos tašką apskaičiuojant pagalbos dydį.
- 186 Antra, tiek, kiek ieškovė kaltina Komisiją tuo, kad ši neatsižvelgė į nuostolius ir išlaidas, kurių ji patyrė dėl negalėjimo eksploatuoti druskos gavybos, reikia konstatuoti, kad šis paprastas įrodymais nepagrįstas teiginys yra nepriimtinas. Iš ginčijamo sprendimo 137 konstatuojamosios dalies matyti, kad per administracinę procedūrą Ispanijos Karalystė darė nuorodą į alternatyvias sąnaudas, kurias ieškovė tariamai patyrė dėl to, kad daugiau nebegali eksploatuoti aikštelės siekiant išgauti druską. Vis dėlto iš šių pastabų negalima daryti išvados, kad per administracinę procedūrą tokie nuostoliai buvo įvertinti kiekybiniu aspektu ar patvirtinti. Nesant tokių įrodymų, tariamos sąnaudos ir nuostoliai turi būti laikomi hipotetiniais.

- 187 Taigi į tokius hipotetinius nuostolius Komisija, apskaičiuodama pagalbos dydį, atsižvelgti neturi; tai matyti iš jurisprudencijos, pagal kurią pagalbos susigrąžinimas lemia pranašumo, suteikto dėl šios pagalbos jos gavėjui, sugrąžinimą, o ne ekonominės naudos, kurią pagalbos gavėjas galbūt gavo pasinaudojęs tuo pranašumu, sugrąžinimą (2016 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Komisija / Aer Lingus ir Ryanair Designated Activity*, C-164/15 P ir C-165/15 P, EU:C:2016:990, 100 punktas).
- 188 Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad reikia atmesti ir ieškinio penktąjį pagrindą, taigi ir visą ieškinį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 189 Pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi ieškovė pralaimėjo bylą, ji turi padengti išlaidas pagal Komisijos pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (antroji kolegija)

nusprendžia:

- 1. Atmesti ieškinį.**
- 2. Priteisti iš *Iberpotash, SA* bylinėjimosi išlaidas.**

Buttigieg

Berke

Costeira

Paskelbtas 2020 m. sausio 16 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.